

ЗВІТ
експертної групи

Заклад вищої освіти	Полтавський державний аграрний університет
Освітня програма	28365 Екологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	101 Екологія

Цей звіт складений за наслідками експертного оцінювання згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Полтавський державний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	28365
Назва ОП	Екологія
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	101 Екологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Коваленко Ігор Миколайович, Мац Андрій Дмитрович, Панкова Оксана Володимирівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	24.03.2026 р. – 26.03.2026 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.pdau.edu.ua/content/akredytaciya-op-ekologiya-pershogo-bakalavrskogo-rivnya
Програма візиту експертної групи	https://www.pdau.edu.ua/content/akredytaciya-op-ekologiya-pershogo-bakalavrskogo-rivnya

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

ПДАУ будучи провідним аграрним ЗВО Полтавського регіону, забезпечує підготовку висококваліфікованих фахівців, в першу чергу для агропідприємств, що на сьогодні є важливим аспектом розвитку економіки країни. Відповідно, і основний фокус ОП Екологія в ПДАУ полягає у забезпеченні балансу агро-екосистем, а також торкається питань екологічного рослинництва, що відповідає галузевому спрямуванню університету. Разом з цим, ОП повністю відповідає стандарту вищої освіти за спеціальністю 101 Екологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і дозволяє досягти компетентностей та результатів навчання, як передбачених даним стандартом, так і тих, що відображають особливість самої ОП. ОП проходить повторну акредитацію. За час її реалізації вона еволюціонувала, в тому числі і з врахуванням наданим під час первинної акредитації рекомендацій. За результатами акредитаційної експертизи, ЕГ виділила наступні позитивні сторони ОП: - Автоматизована система управління закладом, що зокрема включає кабінети викладача (має в тому числі функціонал для формування звітності) та здобувача (містить залікову книжку, журнал успішності, і функціонал для здійснення вибору дисциплін). Це значно спрощує як роботу викладача, так і завдання здобувача. ПДАУ розробив власний чат-бот для інформування про розклад занять та з перепусткою входу на територію. Організовано доступ до ресурсів бібліотеки через електронний кабінет. - Атестована лабораторія, що обладнана сучасним обладнанням, і дозволяє проводити дослідження на замовлення, з долученням здобувачів. - Безпечний простір для учасників освітнього процесу. - Комплексна система підтримки фізичного та ментального здоров'я учасників освітнього процесу. - Розвинута багаторівнева система забезпечення внутрішньої якості, що включає зокрема моніторинг відповідності викладача ліцензійним вимогам, тренінги з питань якості для учасників освітнього процесу. - Активна участь кафедри в дослідженнях з актуальних екологічних питань громади, а також проведення просвітницької діяльності населення громади. - Активна робота щодо розвитку академічної мобільності, зокрема і міжнародної, в рамках проєкту Erasmus+. - Активна співпраця з широким кругом стейкхолдерів, серед яких представники наукових установ, державних органів, провідних університетів; та практикоорієнтований характер навчання. - Інтеграція принципів академічної доброчесності у зміст ОК, проведення регулярних заходів за участю зовнішніх експертів, а також активна роль студентського самоврядування у популяризації відповідних цінностей.

Недоліки

- ОК "Право" та "Українська мова" потребують посилення акцента за професійним спрямуванням. - Не повна відповідність зазначених в деяких силабусах компетентностей матриці ОП. - Відсутність в СЛС ОП за окремими ОК очевидних зв'язків. - Відсутність кнопок виклику на деяких корпусах, табличок зі шрифтом Брайля, повноцінної адаптованої версії сайту. - Відсутня англійська версія сайту та ключових нормативних документів, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу. - У силабусах окремих освітніх компонентів виявлено поодинокі випадки використання застарілих джерел у списках рекомендованої літератури.

Рекомендації

- Проєктній групі, при наступному перегляді ОП: переглянути матриці відповідностей на предмет реального забезпечення зазначеними ОК компетентностей та ПРН; привести пункт "Методи, методики та технології" у відповідність до стандарту; переглянути СЛС та зазначити всі наявні зв'язки між ОК. - НПП, що забезпечують ОК "Право" та "Українська мова", до початку 2026/2027 н.р., переглянути зміст дисципліни з акцентом на професійну орієнтацію. - НПП, до початку 2026/2027 н.р., перевірити силабуси та РП на предмет їх повної відповідності матрицям ОП. - НПП, до початку 2026/2027 н.р., розглянути можливість включення до силабусів/РП інформації щодо конкретних курсів неформальної освіти в рамках дисципліни. - До початку 2026/2027 н.р., гаранту ОП спільно з НПП, забезпечити перегляд та актуалізацію списків рекомендованої літератури в силабусах ОК із орієнтацією на сучасні наукові джерела. - Протягом 2026 року, проєктній групі у співпраці з відділом моніторингу та забезпечення якості освіти (МЗЯО), забезпечити подальший розвиток системної роботи з популяризації академічної доброчесності. - Протягом 2026/2027 н.р. посилити практикоорієнтованість освітнього процесу шляхом поглиблення участі роботодавців у проведенні практичних занять, оцінюванні результатів навчання та формуванні змісту ОК. - До початку 2026/2027 н.р. відділу адміністративно-господарської частини забезпечити встановлення кнопок виклику допомоги та табличок зі шрифтом Брайля на ключових об'єктах університету. - До початку 2026/2027 н.р. відділу інформаційних технологій забезпечити запуск адаптованої версії офіційного сайту ЗВО та його англійської версії; спільно з гарантом ОП "Екологія" забезпечити оприлюднення англійських версій основних документів ОП. - До початку 2026/2027 н.р. психологічній службі впровадити систему кількісних КРІ ефективності підтримки фізичного та ментального здоров'я здобувачів. - До початку 2026/2027 н.р. відділу МЗЯО, спільно з гарантом, забезпечити введення щорічного аналізу ризиків для якості ОП з урахуванням зовнішніх факторів та визначити зони для її потенційного зростання; створення реєстру пропозицій стейкхолдерів з зазначенням статусу їх розгляду та виконання. - До початку 2026/2027 н.р. відділу МЗЯО спільно з радою з якості спеціальності, забезпечити запровадження системи кількісних КРІ ефективності внутрішнього забезпечення якості ОП (відсоток врахованих пропозицій, час реакції на результати опитувань, рівень задоволеності учасників процесом перегляду програми). - Директорату ННІАСЕ, спільно з гарантом ОП, на постійній основі, забезпечити посилення ролі студентства та органів студентського самоврядування у процедурі періодичного перегляду та забезпечення якості ОП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Результати навчання та компетентності, передбачені стандартом вищої освіти за спеціальністю Екологія (затверджений наказом МОН від 04.10.2018 р. № 1076), в повній мірі інтегровані до освітньої програми та відображені у термінах програмних результатів та компетентностей. Також, розробниками додано додаткові ФК 14, 15, 16 та ПРН 26, 27, 28, що відображають фокус та особливості ОПП, а саме питання функціонування агроєкосистем та техногенного навантаження на території та здоров'я людей. Це узгоджується з аграрним фахом університету. Всі компетентності та результати навчання визначені в ОП досягаються через обов'язкові освітні компоненти.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійний стандарт для ОПП Екологія за спеціальністю 101 Екологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти - відсутній. Професійна кваліфікація за ОПП не передбачена.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета ОПП, а саме підготовка висококваліфікованих фахівців-екологів відповідає стратегічним цілям ЗВО: А.1.2. – Створення умов для набуття здобувачами вищої освіти компетентностей відповідно до потреб ринку праці на регіональному, національному та світовому рівнях. ОПП Екологія, з фокусом на агроєкосистеми, гармонійно поєднується з місією ЗВО: підготовка висококваліфікованих фахівців зокрема аграрно-продовольчої сфери (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/8781/strategiyaonovlena.pdf>). На зустрічі з керівництвом ректор підкреслив, що ОП має стратегічне значення для ЗВО. Реалізуючі ОП "Екологія" забезпечується підвищення практичної цінності наукових досліджень в напрямку збалансованого сталого розвитку сільських територій, та відповідного розвитку екологічно-безпечного бізнесу на цих територіях. Так, одним з партнерів ПДАУ є підприємство "Агроєкологія", що базується в Полтавському регіоні, з яким зокрема організована співпраця з розвитку ОП "Екологія". Окрім того, це експортне підприємство, що впроваджує органічне виробництво - "Арніка" Глобинського району. Ректор наголосив, що в процесі реалізації ОП "Екологія" приділяється значна увага не тільки розвитку хард скілу, що необхідні випускникам для професійної діяльності, а і розвитку моральних цінностей соціально- та екологічно-свідомих громадян, які думають про свій особистий розвиток, про збереження навколишнього середовища, та про підтримку сталого розвитку територій. Це зокрема реалізується через участь кафедри та здобувачів в екологічних проєктах. Особливість ОПП Екологія "полягає у комплексному вивченні екологічно безпечного функціонування агроєкосистем, зменшення техногенного навантаження на території та здоров'я людей", що корелює з метою ОПП підготувати висококваліфікованих екологів здатних розв'язувати задачі, як в цілому в галузі екології та охорони навколишнього середовища, так і щодо безпечного функціонування агроєкосистем та техногенного навантаження на території та здоров'я людей. Це відображається у додаткових ФК та ПРН ОПП та у відповідному змісту ОК, таких як Екологія ґрунтів, Агроєкологія, Сучасні методи відновлення техногенно забруднених земель.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

До кола стейкхолдерів за ОПП Екологія входять здобувачі, випускники, а також представники державних органів влади, та академічної спільноти партнерських університетів України, сфера інтересів яких лежить в площині питань екології. Схвальні рецензії на ОПП останньої редакції надані заступником начальника Державної екологічної інспекції Центрального округу та в.о. директора Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської ОВА, в яких були надані пропозиції: "посилити змістовну частину ОП аспектами оцінки шкоди від забруднення та засмічення земель; та "ознайомити здобувачів вищої освіти із методологією пошуку екологічних грантів, написання проєктних пропозицій та особливостями фандрейзингу для реалізації природоохоронних заходів." На зустрічі 6 стейкхолдері підтвердили що всі надані ними пропозиції враховуються проєктною групою. Окрім рецензування в ЗВО також запроваджено проведення регулярних опитувань учасників освітнього процесу (<https://www.pdau.edu.ua/content/opytuvannya-uchasnykiv-osvitnogo-procesu>) та обговорення ОП з можливістю надавати відгуки через електронну форму (<https://www.pdau.edu.ua/content/proyekty-osvitnih-program-dlya-obgovorennya-na-2025-rik>). Також обговорення ОП та надання рекомендацій до її покращення здійснюється завдяки таким заходам кафедри як: відкрита лекція (<https://surli.li/tgkstn>), засідання наукових гуртків, що проводиться з долучення випускників ОП (<https://surli.cc/ejxudp>). На зустрічі 9 випускники підтвердили, що під час інформаційних заходів та обговорень ОП, що організуються на кафедрі, надають свої пропозиції. Наприклад, одним з випускників було запропоновано посилити законодавчу складову ОП. За результатами обговорення готується звіт, що оприлюднюється у відкритому доступі на сайті для ознайомлення (<https://www.pdau.edu.ua/content/proyekty-op-dlya-obgovorennya>).

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Колектив кафедри Екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля приймає активну участь в науково-популярних заходах та проєктах екологічного спрямування (<https://www.pdau.edu.ua/department/kafedra-ekologiyi-zbalansovanogo-prirodokorystuvannya-ta-zahystu-dovkillya>), які дозволяють обговорювати питання розвитку екології як спеціальності, потреби сучасного ринку праці, тощо. Мета ОП спрямована на випуск затребуваних сьогодні фахівців екологів, обізнаних у питаннях екологічно безпечного функціонування агроєкосистем. Зміст ОП, що реалізується через обов'язкову складову професійно-орієнтованих дисциплін, дозволяє набутти випускникам необхідних знань та вмінь. Полтавська область є осередком органічного виробництва сільськогосподарської продукції, що потребує фахівців, які здатні впроваджувати еколого-безпечні технології. Крім того, Полтавська область межує з прифронтовими територіями, навколишнє середовище яких зазнає значного впливу від воєнних дій, що потребує відповідних фахівців, здатних розробляти рекомендації щодо зменшення техногенного навантаження на території та здоров'я людей. Кафедра співпрацює з державними органами влади екологічного сектору, що також дозволяє дотримуватися актуальності змісту ОП. Професор та завідувач кафедри розповіли про виїзні дослідження в рамках роботи науково-технічної ради з залучення здобувачів, метою яких є відбір проб земель, вирішення питань поводження з відходами, тощо. Здобувачі на зустрічі підтвердили це. Таким чином, освітній процес невідомо пов'язаний з проведенням наукових досліджень на актуальні екологічні тематики. На ОП мали вплив аналогічні вітчизняні ОП провідних ЗВО агрономічного профілю, на основі яких було розроблено перелік ОК та сформовано її особливості. Аналіз ОП Технічного університету м. Штутгарт враховано під час формування змісту ОК "Технології захисту довкілля"; Лестерського Університету - ОК "Екологія ґрунтів", "Моніторинг довкілля". Кафедра має заключені договори про співпрацю з університетами України та зарубіжжя (<https://www.pdau.edu.ua/content/dogovory-pro-spivpracyu>). ЕГ відмічає врахування проєктною групою рекомендацію наданих під час первинної акредитації, а саме розширити перелік дисциплін, які б максимально враховували тенденції розвитку спеціальності, зокрема, у частині оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП в повній мірі відповідає всім підкритеріям першого критерію на рівні В. ОП відповідає стандарту вищої освіти за спеціальністю; має чітку мету, що відповідає предметній області, стратегії ЗВО та його галузевому спрямуванню. Регулярно проводиться збір рекомендацій заінтересованих сторін, що враховуються у подальшій роботі. Зміст ОП відповідає сучасному рівню науки та спеціальності. В якості сильної сторони ОП, ЕГ виділяє активну співпрацю з широким кругом стейкхолдерів, серед яких представники наукових установ, державних органів, провідних університетів.

Недоліки

Недоліків не виявлено.

Рекомендації

Проектній групі на чолі з гарантом, на постійні основі, проводити популяризацію участі здобувачів в обговоренні ОП та важливості надання ними конкретних пропозицій до покращення освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

ОП Екологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти має обсяг 240 кредитів (на базі повної загальної середньої освіти), з яких 60 відводиться на вибіркову складову, що відповідає вимогам законодавства та стандарту вищої освіти за спеціальністю. 180 кредитів ЄКТС відводиться на формування компетентностей та ПРН, визначених стандартом. Навчальний план розроблений у відповідності з затвердженою освітньою програмою. ОП Екологія передбачає чотири практики загальним обсягом 28,5 кредити ЄКТС, що не протирічить стандарту вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Обов'язкові ОК, що передбачені ОП, відповідно до змісту робочих програм, дозволяють у сукупності досягти всіх запрограмованих результатів навчання та компетентностей. Відповідно до робочих програм дисциплін (<https://cutt.ly/RtDdG48Y>), такі фахові результати навчання як: ПРН 4 забезпечується зокрема завдяки ОК 24; ПРН 5 - ОК 21, 26; ПРН6 - ОК19; ПРН8, 10 - ОК9; ПРН9 - ОК 20, 29; ПРН11 - ОК25, 26; ПРН 12 - ОК11, 22; ПРН13 - ОК3, 5; ПРН16 - ОК19; ПРН20 - ОК10; ПРН23 - ОК27, 28. Додаткові ПРН 26, 27, 28, що відображають особливість ОП та галузеве спрямування ЗВО, забезпечуються серед інших: ОК 14, 17, 18, 28. ОК включені до ОП складаються у логічну систему взаємопов'язаних складових, що забезпечують всебічну підготовку випускників за спеціальністю екологія. Але присутні окремі технічні неточності: відсутність пререквізитів для ОК Українська мова, Інформаційні системи; відсутність постреквізитів для комплексних практик. ЕГ проаналізував силабуси та РП дисциплін відмітив наступні несуттєві недоліки, що потребують коригування. Так, ОК 5 не має професійного спрямування; ОК 10 за змістом має акцент на аграрне право. ЗКО8 (Здатність проведення досліджень на відповідному рівні) - відповідно до матриці ОП, забезпечується великою кі-тю ОК. Необхідно відмітити, що дана ЗК в повній мірі забезпечується ОК32 Основи наукових досліджень в екології. ЗК14, що відповідно до матриці забезпечується зокрема ОК10, але в силабусі не зазначена. Разом з цим, вона відображена в змісті тем ОК 32, що робить даний недолік не суттєвим. Не зважаючи на виявлені несуттєві недоліки, ОК ОП мають відповідні передумови для їх опанування, що забезпечує наявність необхідних знань для їх вивчення; а також зміст що відповідає заявленим компетентностям та РН. ОП містить ОК4 Історія та культура України, ОК8 Філософія, ОК10 Право, що дозволяють набути компетентностей: здатність діяти соціально відповідально та свідомо, реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Об'єктом вивчення освітніх компонент професійного спрямування є компоненти екосистем, вплив на довкілля та оптимізація природокористування. ОП передбачає вивчення понять та концепцій сучасної екології, що відповідає теоретичному змісту предметної області спеціальності Екологія. Ціль, що передбачена предметною областю спеціальності, відповідає меті ОП. ЕГ звертає увагу, що в розділі ОП "Предметна область" зазначені методи навчання, а не методи, методики та технології, якими має володіти здобувач. Разом з цим, лабораторно-практичні заняття та практики, виконання курсових робіт та підготовка кваліфікаційних робіт надають можливість здобувачам опанувати передбачені стандартом вищої освіти методи збирання, обробки та інтерпретації результатів екологічних досліджень. Здобувачі опановують наступне програмне забезпечення: EOLL-2000, інтерактивний он-лайн ресурс IPCC WGI Interactive Atlas, он-лайн ресурс відкритого доступу Copernicus Data Space Ecosystem, он-лайн ресурс відкритого доступу Mendeley, Q-Gis, онлайн ресурс відкритого доступу ERA5 (відповідь на запит ЕГ). Це відмітили на зустрічі випускники як сильну сторону ОП. Лабораторія агроекологічного моніторингу

(<https://www.pdau.edu.ua/content/laboratoriya-agroekologichnogo-montoryngu-o>) містить зокрема: аспіратор для відбору проб повітря, газоаналізатори, шумомір, тестер запиленості повітря, дозиметр-радіометр, мультитестер для вимірювання освітленості, кислотності вологості та родючості ґрунту, електроаспіратор, барометр-анероїд, та інше. Навчальна лабораторія містить лабораторний посуд, витяжну шафу, розведені реактиви, тощо. ОП включає, окрім практичних та лабораторних занять в рамках дисциплін, дві курсові роботи, чотири практики та підготовку кваліфікаційної роботи, що в сукупності дозволяє опанувати необхідні для професійної діяльності методи збирання, обробки та інтерпретації результатів екологічних досліджень.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ОП передбачає 60 кредитів ЄКТС з 240 на вільний вибір, що відповідає необхідним 25%. Відповідно до Положенням про забезпечення права на вибір здобувачами вищої освіти навчальних в ПДАУ дисциплін (<http://surl.li/beajh>), здобувачам пропонується вибір: з вибіркової частини ОП або з іншої ОП ЗВО; або з ОП іншого ЗВО відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaapromobilnist.pdf>). На сайті створена інформаційна сторінка з каталогами за кожним роком навчання (<https://www.pdau.edu.ua/content/vybir-navchalnyh-dyscyplin>) дисциплін: міжфакультетських, факультетських, освітніх програм. Також надається інструкція щодо процедури. В каталогах розміщені силабуси дисциплін (<https://surl.li/xzsbjn>). В ОП передбачено 4 міжфакультетські дисципліни світоглядного спрямування по 3 кредити; 4 факультетські та 8 професійного спрямування з ОП по 4 кредити. Відповідно до розділу 2 Положення (<http://surl.li/beajh>) переліки дисциплін пропонуються кафедрами враховуючи тенденції розвитку спеціальності, та схвалюються Вченою радою ЗВО. Вибір здійснюється у навчальному році, що передує навчальному року в якому заплановане їх вивчення через електронні кабінети <https://asu.pdau.edu.ua/>) або шляхом заповнення паперових анкет. Процедура включає: інформування здобувачів про процедуру, ознайомлення зі змістом дисциплін, здійснення вибору, опрацювання результатів директором інституту. Інформаційно-організаційну підтримку здійснюють куратори. Обрані дисципліни вносяться до індивідуального плану здобувача, зміни якого можливі за погодженням з директором інституту. Начальник навчального відділу на зустрічі 7 зазначив, що найбільшою проблемою яка виникала під час забезпечення вільного вибору здобувачів була несвоєчасність здійснення ними вибору. Для вирішення проблеми були посилені інформаційні заходи. Вибір дисциплін відбувається за пріоритетним принципом, через електронні кабінети в АСУ, що було продемонстровано здобувачем на резервній зустрічі 1. Мінімальна кі-ть здобувачів в групі для вивчення вибіркової дисципліни складає 20 чоловік. Здобувачі на зустрічі 4 підтвердили поінформованість про процедури формування ІОТ, а також зазначили, що вони вивчали саме ті дисципліни, які вибирали з високим пріоритетом.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Проведення практики здійснюється відповідно до Положення <https://surl.li/bkrllp>. ОП передбачає 4 види практики загальним обсягом 28,5 кредити (<https://cutt.ly/ttO7oeTs>). У 2 семестрі комплексна практика 1, яка складається з тематичних блоків дисциплін, які вивчаються за рік: біологія, екологія ґрунтів та загальна екологія. У 4 семестрі - комплексна практика 2, яка складається з блоків агроєкології, ландшафтної екології та природно заповідний фонд, моніторингу довкілля. Метою комплексних практик є закріплення теоретичних знань, що проводиться на базі кафедри, зокрема через проведення тематичних екскурсій (<https://cutt.ly/ctO7ohjV>). Набуті під час вивчення попередніх дисциплін знання забезпечують необхідне підґрунтя для проходження комплексних практик. В 6 семестрі передбачена виробнича практика (<https://cutt.ly/ztO71NXe>), метою якої є формування компетентностей для подальшої професійної діяльності, і яка відповідно до програми, проводиться у виробничих умовах. У 8 семестрі передбачена переддипломна практика (<https://cutt.ly/stO7oWXf>), завданням якої є: працювати з фактичним матеріалом, аналізувати, узагальнювати і використовувати його для написання КР. На підготовку та захист КР відводиться 9 кредитів. В програмі переддипломної практики наводиться перелік тематик індивідуальних завдань, що відповідає актуальним екологічним проблемам та сучасним тенденціям галузі. Кафедра пропонує перелік з 59 потенційних баз практик (<https://surl.li/ofwcir>), а також має велику кількість заключених договорів зі стейкхолдерами про співпрацю (<https://cutt.ly/mtO71RjA>), зокрема і в напрямленні надання можливості студентам проходити навчальні, виробничі та переддипломні практики. Серед них університети, наукові установи, Департамент екології та природних ресурсів ОВА та приватні підприємства. Програми практик визначають чіткі правила організації її проведення. За результатами практики здобувачі готують та захищають звіт, а також проводиться опитування "Практика очима студентів" (<https://cutt.ly/wtDdFs3Q>). Результати такого опитування здобувачів даної ОП, що надані в ВСО (<https://surl.li/acjvpm>) показали задоволеність проходженням практикою 81% опитаних. Але у звіті не вказується кількість респондентів. Випускники повідомили, що проходили практику на підприємствах відповідно до завдань практики. Двоє з присутніх зазначили, що бази практики ставали для них першими місцями працевлаштування за спеціальністю. Це державна екоінспекція, відділ охорони праці та екології агрофірми, управління питань надзвичайних ситуацій. Також випускники високо оцінили практичну підготовку під час навчання, що дозволило їм отримати всі необхідні професійні навички для подальшої роботи. Представники департаменту екології та природних ресурсів, РЛП "Кременчуцькі плавні" підтвердили на зустрічі 6 проведення практики здобувачів на їх підприємствах, а також обговорення з представниками кафедри змісту практичної підготовки здобувачів та надання відповідних відгуків.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Здобувачі ОП Екологія вивчають іноземну та українську мови, філософію, та право, що відповідно до матриці ОП та силабусам дозволяють набути компетентностей: здатність до адаптації та дії в новій ситуації, здатність спілкуватися, діяти соціально відповідально та свідомо, працювати в команді, реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, навички міжособистісної взаємодії. Організацією освітнього процесу в ПДАУ передбачено захист звітів з практики, публічний захист кваліфікаційної роботи, роботу в наукових фахових гуртках (<https://www.pdau.edu.ua/department/kafedra-ekologiyi-zbalansovanogo-pryrodokorystuvannya-ta-zahystu-dovkillya>). Зі здобувачами проводяться тренінг з розвитку соціальних навичок (<https://surl.li/ojemjb>). Аналіз силабусів показав, що набуття soft skills відбувається також через використання студентоцентризованих методів навчання під час навчання, зокрема опитування думок здобувачів, формування пізнавальних інтересів, інтерактивні методи (дискусії, проектування професійних ситуацій, метод мозкового штурму, рольові ігри, командні ігри). Також кафедра активно розвиває напрямок неформальної освіти здобувачів (<https://www.pdau.edu.ua/content/neformalna-osvita-specialnist-ekologiya>). За результатами опитувань за 2024-2025 н.р. щодо якості та підходів до викладання 70% відповіли що викладачі використовують інтерактивні методи. Здобувачі на зустрічі, в якості прикладу, привели метод проблемного навчання, коли викладач задає проблемні питання і в рамках групової роботи здобувачі їх вирішують. Викладачі на зустрічі з розповіли, що в рамках ОП набуття соціальних навичок реалізує через командну роботу та проблемні ситуації в рамках лабораторно-практичних (наприклад Екологія ґрунтів, математики) та в рамках виїзних практичних занять. Викладачі використовують такі методи, як лекції-співбесіди, лекції-обговорення; на практичних та лабораторних заняттях здобувачі спрямовуються на роботу в командах. Здобувачі заохочуються приймати участь в науковому гуртку, де вони презентують свої наукові здобутки.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

ОП Екологія має загальний обсяг 240 кредитів ЄКТС (7200 годин), з яких 2342 відводиться на аудиторну роботу, і 4228 - на самостійної роботу за дисциплінами та комплексними практиками. ОП передбачено 630 годин виробничої, переддипломної практик і виконання кваліфікаційної роботи. Таким чином, значна частина обсягу ОП відводиться на практичну фахову підготовку здобувачів, що відповідає заявленим в ОП особливостям щодо практикоорієнтованості. Розподіл між аудиторною та самостійною роботою визначається відповідно до Положення про організацію самостійної роботи <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaprosamostiynusayt.pdf> та регламентується навчальним планом. Як зазначено в п. 7.18: час, відведений на самостійну роботу повинен становити не менше 1/3 та не більше 2/3. Співвідношення аудиторної та самостійної роботи за дисциплінами відповідає даній вимозі та п. 14 ст. 1 За-ну України про Вищу освіту. Зміст самостійної роботи визначається робочою програмою дисципліни та завданнями для самостійної роботи. В рамках ОП Екологія регулярно проводиться ряд опитувань здобувачів, серед яких: щодо якості вивчення дисципліни та ефективності самостійної роботи (<https://www.pdau.edu.ua/content/anketuvannya-101-ekologiya-bakalavry-2024-2025rr>). За 2024-2025 н.р., 92% респондентів відповіли, що встигають з виконання самостійної роботи. Керівник відділу якості зазначила, що нарікань щодо перевантаження у здобувачів не було. Здобувачі та випускники на зустрічах підтвердили достатність відведеного часу на теоретично-практичну підготовку та самостійну роботу і відсутність перевантаження.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

ОП не передбачає дуальної форми здобуття освіти. Разом з цим, ЗВО має розроблене Положення про дуальну форму здобуття освіти (<https://surl.li/jtvqax>). Директор ННІ на зустрічі з керівництвом повідомив, що головна перешкода до розвитку такої форми навчання на ОП є прогалини нормативно-законодавчої бази. Разом з цим, ПДАУ входить до переліку університетів, що приймають участь у пілотному проєкті щодо розвитку дуальної освіти. В свою чергу ОП Екологія передбачає значну кількість часу на практичну підготовку здобувачів, як в рамках дисциплін (852 години практичних, 268 лабораторних занять), так і 855 годин за чотирма видами практик та 270 годин на підготовку кваліфікаційної роботи. На базі кафедри здобувачі мають змогу проходити практичну підготовку та проводити дослідження в атестованій Лабораторії агроекологічного моніторингу (<https://www.pdau.edu.ua/content/laboratoriya-agroekologichnogo-montoryngu-o>). Здобувачі долучаються до науково-дослідних робіт кафедри (<https://surl.li/atmvkx>, <https://surl.li/bndloe>). Для здобувачів організуються гостьові-лекції фахівців-практиків (<https://surl.li/lrigta>), та екскурсії до підприємств для ознайомлення з екологічними аспектами їх роботи (<https://surl.li/kpufrz>).

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ОП Екологія за своїм змістом дотична до глобальних цілей сталого розвитку: - 6 "Чиста вода та належні санітарні умови" через вивчення "Технології захисту довкілля"; "Відповідальне споживання і виробництво"; "Управління екологічною діяльністю"; - 12 "Відповідальне споживання і виробництво" – "Управління екологічною діяльністю"; - 13 "Боротьба зі зміною клімату" – "Моніторинг довкілля", "Загальна екологія", "Метеорологія та кліматологія"; - 15 "Збереження екосистем суші" – "Агроекологія", "Сучасні методи відновлення техногенно забруднених земель". Також кафедра веде активну просвітницьку діяльність серед населення з питань захисту навколишнього середовища та приймає участь в рамках науково-технічної ради у наукових дослідженнях зокрема проблем побутових відходів та наслідків воєнних дій, що відображено у медійному просторі (<https://www.pdau.edu.ua/department/kafedra-ekologiyi-zbalansovanogo-pryrodokorystuvannya-ta-zahystu-dovkillya>).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП в повній мірі відповідає всім підкритеріям критерію 2 з несуттєвими зауваженнями за другим та третім підкритерієм, що не мають впливу на якість надання освітніх послуг. ОП відповідає стандарту вищої освіти, предметній області спеціальності Екологія та законодавству України. Всі заявлені програмні результати навчання та компетентності у сукупності досягаються завдяки обов'язкової складової ОП. ЗВО створює умови для формування та розвитку індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів у встановлених законодавством обсягах. Завдяки змісту ОП здобувачі мають можливість сформуванню всі необхідні практичні навички для практичної діяльності; а також соціальні навички та компетентності, що відповідають глобальним цілям сталого розвитку. Так як визначені недоліки не є системними- ЕГ встановлює рівень відповідності за другим критерієм на рівні В. В якості сильної сторони ОП, ЕГ виділяє активну участь кафедри в дослідженнях з актуальних екологічних питань громади, а також проведення просвітницької діяльності населення громади.

Недоліки

1. ОК Право та Українська мова потребують посилення акцента за професійним спрямуванням. 2. Не повна відповідність зазначених в силабусах компетентностей матриці ОП. Так, силабус ОК10 не містить ЗК14. 3. Відсутність за деякими ОК очевидних зв'язків між ОК в СЛС ОП. 4. Технічна невідповідність методів навчання в розділі ОП "Предметна область" тим, що зазначені в стандарті вищої освіти за спеціальністю.

Рекомендації

1. НПП, що забезпечує ОК Право, до початку нового навчального року, переглянути зміст дисципліни з акцентом на питання екологічного законодавства; привести силабус у відповідність до матриці ОП, зазначивши всі передбачені ЗК та додавши відповідні теми. 2. НПП, що забезпечує ОК Українська мова (за професійним спрямуванням), відобразити у змісті акцент на професійне спрямування. 3. Проектній групі, на чолі з гарантом, при наступному перегляді ОП, привести пункт "Методи, методики та технології" в розділі ОП "Предметна область" у відповідність до стандарту вищої освіти за спеціальністю; переглянути матриці відповідностей на предмет реального забезпечення зазначеними ОК компетентностей та ПРН; переглянути СЛС ОП та зазначити всі наявні зв'язки між ОК.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому до ПДАУ складаються щорічно, відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти, розглядаються на Вченій Раді ЗВО та затверджуються наказом ректора. Вони є чіткими і зрозумілими. На

офіційному сайті університету створена окрема сторінка "Правила прийому" (<https://www.pdau.edu.ua/content/pravyula-pryuyomu-do-poltavskogo-derzhavnogo-agrarnogo-universytetu>). Також наповнюється окрема вкладка "Вступнику", що містить всю необхідну та актуальну інформацію для заінтересованих сторін, зокрема і за спеціальністю "Екологія" (<https://www.pdau.edu.ua/content/specialnist-ekologiya>) про етапи та строки вступної кампанії, порядок реєстрації заяв, вимоги до документів та калькулятор конкурсного балу (<https://www.pdau.edu.ua/content/vstupni-vyprobuvannya-2026>, <https://www.pdau.edu.ua/content/informaciya-dlya-vstupnykiv>). В оприлюднених документах не виявлено дискримінаційних положень. Передумовою до вступу на ОП є: наявність повної загальної середньої освіти; або ступеня молодшого спеціаліста, молодшого бакалавра, фахового молодшого бакалавра.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Як повідомив секретар приймальної комісії на зустрічі 8, конкурсні пропозиції обговорюються із директорами інститутів, гарантами ОП (яка буде форма освіти, які передумови вступу). Вагові коефіцієнти додаткових предметів НМТ встановлюються відповідно до затверджених МОН правил прийому на поточний рік. Вступ відбувається в рамках широкого конкурсу, коли всі вимоги для різних університетів є однаковими. Правилами прийому 2025 року для вступу на ОП Екологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти передбачено наявність НМТ з української мови, математики, історії України. Предметами на вибір встановлено: біологія або хімія або географія; фізика або іноземна мова або українська література. При цьому, для фахових предметів встановлено найвищі вагові коефіцієнти від 0,4 до 0,5. До 2026 року однією з вимог для вступу було написання мотиваційного листа, в якому вступник обґрунтовує свій вибір освітньої програми, що він вбачає в перспективі, також може поділитися своїми досягненнями.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Відповідно до п. 4.1. Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу в ПДАУ (<https://surl.cc/qdsgbg>): ЗВО визнає еквівалентними результати навчання здобувача в межах узгодженої кількості кредитів ЄКТС і компонентів ОП або відповідних компетентностей та результатів навчання. Перезарахування здійснюється на підставі наданої академічної довідки або документу про вищу освіту з додатком, комісією з визнання та перезарахування результатів навчання, яка формується розпорядженням директора ННІ. Визнання та перезарахування кредитів ЄКТС при вступі до ПДАУ здійснюється відповідно до Положення (<https://surl.li/qvnyvs>). Для інформування здобувачів про їх можливості до академічної мобільності на офіційному сайті університету створена окрема сторінка "Академічна мобільність" (<https://surl.li/gjrask>), де розміщені посилання на нормативні документи та договори з закладами та установами. Також проводяться інформаційні заходи відділом міжнародних зв'язків (<https://surl.li/bwfnmc>). Як було повідомлено на зустрічі 1 проректором з міжнародних зв'язків, підґрунтям до розвитку даної ОП були міжнародні проекти Tempus, створення агроекологічного центру Полтавської області в рамках міжнародної співпраці; а також співпраця з іноземними університетами-партнерами. Проректор розповів про ті проекти, за якими працює університет (програма Twining, тощо), зокрема і в рамках ОП Екології. За даною ОП наявна практика визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО України в 2022-2023 н.р. та 2024-2025 н.р., що підтверджується протоколами з засідання комісії (<https://www.pdau.edu.ua/content/bakalavry>). В цьому навчальному році розпочалася реалізація програми міжнародної академічної мобільності із Загребським університетом (Хорватія) (<https://surl.li/pbrsob>) в рамках проекту Erasmus+. Як повідомила гарант під час зустрічі, програма розпочалась в поточному семестрі, одна із здобувачек вже розпочала навчання офлайн, і буде навчатися впродовж семестру. Результати її навчання будуть перераховані. З квітня ще дві здобувачки також пойдуть до Опольського університету, де будуть навчатися. Дві здобувачки розпочнуть навчання дистанційно за програмою Switchin Virtual з Португальськими партнерами, яка заключається у набутті софт-скіле та вивчення мови. Начальник відділу міжнародних зв'язків, на зустрічі 7, підтвердила це. Відділ міжнародних зв'язків здійснює пошук партнерів, які готові заключити угоди по кредитній академічній мобільності. Забезпечується повна адресна підтримка та супровід співробітниками відділу здобувача у вирішенні всіх можливих проблем (оформлення документів, поселення, тощо).

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті <https://surl.li/wiynln>, перезарахування результатів навчання за частиною обов'язкової або вибіркової ОК, здійснюється до початку або впродовж семестру, в якому опановується ОК, проте не пізніше ніж за місяць до

встановленої дати семестрового контролю, в межах не більше 25%. Відповідно до розділу 3 Положення, процедура передбачає: подання заяви, ідентифікацію задекларованих результатів навчання, прийняття рішення про визнання та зарахування відповідних ОК (складових ОК) комісією, яка створюється розпорядженням директора ННІ. Розділом 4 передбачено спрощену процедуру визнання за частиною ОК. В даному випадку, здобувач звертається до викладача із відповідними документами, що підтверджують набуття результатів навчання. Викладач проводить зі здобувачем співбесіду і приймає рішення про визнання (що відображається як оцінка поточного контролю у межах відповідних видів навчальної роботи) або відмову у визнанні результатів навчання. Зі здобувачами проводяться інформаційні заходи щодо їх можливостей навчатися в межах неформальної освіти (<https://surl.li/isoudf>). Також, в окремих ОК представлені посилання на курси неформальної освіти. Під час демонстрації МТЗ гарант показала наповнення електронних курсів на дистанційній платформі мудл, що для даної ОП є допоміжним ресурсом, так як навчання на ОП здійснюється в очній формі. Зокрема в курсі надається інформація про конкретні курси на платформах неформальної освіти за спрямуванням дисципліни. В рамках ОП Екологія наявна практика перезарахування результатів навчання здобутих під час відвідування відкритих лекцій провідних фахівців галузі (<https://surl.li/mgzgbw>), навчання за курсами на платформі Prometheus (<https://surl.li/glgdpx>), AgriAcademy (<https://surl.li/ceuaft>), Open Learn (<https://surl.li/gvtqex> <https://surl.li/cqiuzk>). Перелічені джерела відповідають професійному спрямуванню за спеціальністю Екологія.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

За третім критерієм, ОП в повній мірі відповідає всім підкритеріям на рівні В, без зауважень. Правило прийому за ОП чіткі, зрозумілі, відповідають законодавству, не містять дискримінаційних положень та враховують особливості ОП. В якості сильної сторони ОП, ЕГ виділяє активну роботу кафедри в направленні впровадження та популяризації можливостей неформальної освіти здобувачів; а також розвинену академічну мобільність, зокрема і міжнародну, в рамках проекту Erasmus+.

Недоліки

Не виявлено

Рекомендації

Всім НПП, що забезпечують ОП, до початку нового навчального року, розглянути можливість включення до силабусів/РП інформації щодо конкретних курсів неформальної освіти в рамках дисципліни.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

У ході експертного аналізу встановлено, що освітній процес за ОП "Екологія" першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відповідає вимогам чинного законодавства України, Стандарту вищої освіти за спеціальністю 101 "Екологія" та внутрішнім нормативним документам університету (<https://www.pdau.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyu-diyalnist>). Програмні результати навчання досягаються через поєднання різних форм організації освітнього процесу та застосування сучасних методів навчання і викладання. Методи навчання є різноманітними та практикоорієнтованими. Застосовуються кейс-методи, аналіз реальних екологічних ситуацій, проектні та дослідницькі завдання, групова робота. Під час зустрічей з та 4 НПП та здобувачі навели приклади використання практичних кейсів і завдань, що моделюють професійні ситуації. У ПДАУ налагоджена співпраця зі стейкхолдерами, що забезпечує проведення практичної підготовки та залучення фахівців-практиків до освітнього процесу. Під час зустрічі 6 роботодавці підтвердили участь у реалізації ОП, зокрема у проведенні практик, гостьових лекцій та формуванні змісту освітніх компонентів. Академічна свобода здобувачів реалізується через можливість вільного вибору освітніх компонентів, тем кваліфікаційних робіт, баз практики, що підтверджено під час інтерв'ювання здобувачів. Викладачі самостійно обирають методи навчання відповідно до змісту дисциплін. Такі підходи

підтвержені під час зустрічей 3, 4 та 5. Здобувачі залучені до наукової діяльності, зокрема через участь у студентському науковому гуртку "Зелена варта" <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/academicdepartment/kafedra-ekologiyi-zbalansovanogo-pryrodokorystuvannya-ta-zahystu-dovkillya/zvit2024-2025.pdf> конференціях <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/academicdepartment/kafedra-ekologiyi-zbalansovanogo-pryrodokorystuvannya-ta-zahystu-dovkillya/spysokprac1.pdf>, проєктах та інших наукових заходах, що сприяє формуванню дослідницьких і практичних компетентностей. Здобувачі під час зустрічі 4 підтвердили позитивну оцінку методів навчання та взаємодії з викладачами, що корелює з результатами анкетування Анкетування 101 Екологія (бакалаври) 2024-2025pp | Полтавський державний аграрний університет (<https://www.pdau.edu.ua/content/anketuvannya-101-ekologiya-bakalavru-2024-2025rr>). ЕГ вважає, що освітній процес за ОП "Екологія" відповідає вимогам законодавства, а методи, засоби та технології навчання і викладання забезпечують досягнення програмних результатів навчання, відповідають принципам студентоцентрованого підходу та академічної свободи, що відповідає підкритерію 4.1.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

ЕГ встановила, що вся необхідна інформація щодо цілей, змісту освітніх компонентів, програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання надається здобувачам своєчасно та у доступному вигляді. Учасники освітнього процесу мають вільний доступ до освітніх програм, робочих програм та силабусів, розміщених на офіційному вебсайті університету. Інформація щодо змісту освітніх компонентів, очікуваних результатів навчання, видів навчальної діяльності, форм контролю та критеріїв оцінювання доводиться до відома здобувачів на початку вивчення дисциплін. Під час інтерв'ювання здобувачі (зустріч 4) підтвердили, що викладачі на першому занятті ознайомлюють їх із цілями, змістом дисциплін, програмними результатами навчання та критеріями оцінювання. Під час он-лайн зустрічі з НПП (зустріч 3) ЕГ пересвідчилась, що викладачі забезпечують надання повної інформації щодо освітніх компонентів до початку їх вивчення та дотримуються визначених критеріїв оцінювання. Контрольні заходи проводяться відповідно до графіка освітнього процесу та у формах, визначених робочими програмами освітніх компонентів. У ЗВО функціонує система зворотного зв'язку зі здобувачами через анкетування <https://www.pdau.edu.ua/content/anketuvannya-101-ekologiya-bakalavru-2024-2025rr>, результати якого враховуються проєктною групою при оновленні ОП. ЕГ вважає, що здобувачам вищої освіти своєчасно надається доступна та зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання, що повністю відповідає підкритерію 4.2.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

У ході експертного аналізу встановлено, що за ОП "Екологія" забезпечується поєднання освітнього процесу та науково-дослідної діяльності здобувачів відповідно до рівня вищої освіти та специфіки спеціальності. Зміст освітніх компонентів передбачає виконання дослідницьких завдань, зокрема в межах ОК "Моніторинг довкілля", "Агроєкологія", "Оцінка екологічних ризиків", "Сучасні методи відновлення техногенно забруднених земель", що формує навички аналізу, оцінювання та моделювання стану довкілля. Під час зустрічі з роботодавцями (зустріч 6) підтверджено залучення здобувачів до виконання науково-дослідних робіт у співпраці з підприємствами, зокрема ТОВ "ЛАН-АГРО", ТОВ "Плехів-Агро" та ТОВ "Науково-виробниче підприємство "ЕКО-КРАЇНА". Здобувачі беруть участь у дослідженнях стану агроєкосистем, оцінці впливу господарської діяльності на довкілля та аналізі екологічних показників, результати яких використовуються у курсових і кваліфікаційних роботах, що також підтверджено під час інтерв'ювання здобувачів (зустріч 4). Крім того встановлено, що поєднання навчання і досліджень реалізується через виконання досліджень під час переддипломної практики, діяльність студентського наукового гуртка "Зелена варта" <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/academicdepartment/kafedra-ekologiyi-zbalansovanogo-pryrodokorystuvannya-ta-zahystu-dovkillya/zvit2024-2025.pdf>, участь здобувачів у науково-практичних конференціях та конкурсах студентських наукових робіт, а також виконання досліджень у межах науково-дослідних тем кафедри (зокрема з оцінки стану земельних ресурсів та агроєкосистем) <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/academicdepartment/kafedra-ekologiyi-zbalansovanogo-pryrodokorystuvannya-ta-zahystu-dovkillya/25zvitnavkafedra11navtosohrannnyu5.pdf>. Для проведення досліджень використовується матеріально-технічна база університету, зокрема лабораторія агроєкологічного моніторингу та навчальні лабораторії екології, що забезпечують виконання натурних і лабораторних досліджень. Під час зустрічі 8 підтверджено доступ здобувачів до лабораторій та обладнання. Таким чином, ЕГ вважає, що у процесі реалізації ОП "Екологія" забезпечується інтеграція навчання і досліджень, що відповідає рівню вищої освіти, спеціальності та меті освітньої програми і відповідає підкритерію 4.3.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

У ході експертного аналізу встановлено, що оновлення змісту освітніх компонентів за ОП "Екологія" здійснюється системно відповідно до внутрішніх нормативних документів ПДАУ <https://www.pdau.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyu-diyalnist>. Перегляд ОК відбувається щорічно на засіданнях кафедри з урахуванням результатів опитувань здобувачів, рекомендацій стейкхолдерів та змін у законодавстві. Зміст освітніх компонентів оновлюється на основі сучасних наукових досліджень і практик. Зокрема, в ОК "Управління відходами" враховано актуальні законодавчі зміни; в ОК "Агроекологія" інтегровано сучасні підходи до сталого розвитку; в ОК "Сучасні методи відновлення техногенно забруднених земель" використано результати наукових досліджень Тараненка А.О., а в ОК "Оцінка впливу на довкілля" зміст оновлено з урахуванням сучасних вимог екологічного законодавства та практик оцінювання. Під час зустрічі з НПП (зустріч 3) підтверджено, що викладачі використовують результати власних досліджень, матеріали міжнародних проєктів (зокрема Erasmus+ CLUVEX) та сучасні наукові джерела. Також встановлено, що результати науково-дослідної роботи кафедри враховано досвід провідних іноземних закладів вищої освіти, зокрема Опольського університету, Університету Хоехайм та Університету Загреб. Керівництвом університету (зустріч 1) підтверджено системну роботу у напрямі інтернаціоналізації https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/pdf/strategiya_internacionalizaciyi_poltavskogo_derzhavnogo_agrarnogo.pdf, зокрема розвиток міжнародних партнерств, участь у міжнародних проєктах та розширення академічної мобільності <https://www.pdau.edu.ua/content/mizhnarodni-partnery>. Водночас під час зустрічі з гарантом ОП (зустріч 2) зазначено врахування рекомендацій попередньої акредитації щодо посилення міжнародної складової освітньої діяльності. Фактична участь здобувачів у міжнародній академічній мобільності підтверджена документально та під час інтерв'ювання здобувачів (зустріч 4). Зокрема, здобувачка Матіаш Єлизавета бере участь у програмі Erasmus+ KA131 в University of Zagreb (Хорватія) у 2025–2026 н.р. <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/12436/lovepdf.pdf>. Під час зустрічі зі здобувачами також підтверджено їх обізнаність щодо можливостей участі у міжнародних програмах та заходах. Крім того, у межах ОП розвивається міжнародна співпраця, зокрема з Опольським університетом (Польща), досвід якого враховується при оновленні змісту освітніх компонентів та створює можливості для академічної мобільності здобувачів. Під час зустрічей підтверджено участь викладачів у міжнародній науковій діяльності, результати якої впроваджуються в освітній процес, зокрема на основі наукових напрацювань Тараненка А.О. та Галліцького М.А. Зокрема, гарант ОП Тараненко А.О. брала участь у міжнародних освітніх заходах у межах програм Erasmus+ та Jean Monnet, що сприяло оновленню змісту освітніх компонентів. Водночас встановлено, що участь здобувачів у міжнародній академічній мобільності поступово розвивається та потребує подальшого розширення. Таким чином, ЕГ вважає, що навчання, викладання та наукові дослідження за ОП пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності, що відповідає підкритерію 4.4.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

ЕГ встановила, що освітній процес за ОП "Екологія" реалізується з урахуванням підходів інтернаціоналізації. У змісті освітніх компонентів використовуються результати міжнародних наукових досліджень та матеріали міжнародних проєктів, зокрема Erasmus+ CLUVEX, що інтегруються у навчальний процес (зустріч 3). Також встановлено, що при формуванні змісту освітньої програми враховано досвід провідних іноземних закладів вищої освіти, зокрема Опольського університету, Університету Хоехайм та Університету Загреб. Керівництвом університету (зустріч 1) підтверджено системну роботу у напрямі інтернаціоналізації https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/pdf/strategiya_internacionalizaciyi_poltavskogo_derzhavnogo_agrarnogo.pdf, зокрема розвиток міжнародних партнерств, участь у міжнародних проєктах та розширення академічної мобільності <https://www.pdau.edu.ua/content/mizhnarodni-partnery>. Водночас під час зустрічі з гарантом ОП (зустріч 2) зазначено врахування рекомендацій попередньої акредитації щодо посилення міжнародної складової освітньої діяльності. Фактична участь здобувачів у міжнародній академічній мобільності підтверджена документально та під час інтерв'ювання здобувачів (зустріч 4). Зокрема, здобувачка Матіаш Єлизавета бере участь у програмі Erasmus+ KA131 в University of Zagreb (Хорватія) у 2025–2026 н.р. <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/12436/lovepdf.pdf>. Під час зустрічі зі здобувачами також підтверджено їх обізнаність щодо можливостей участі у міжнародних програмах та заходах. Крім того, у межах ОП розвивається міжнародна співпраця, зокрема з Опольським університетом (Польща), досвід якого враховується при оновленні змісту освітніх компонентів та створює можливості для академічної мобільності здобувачів. Під час зустрічей підтверджено участь викладачів у міжнародній науковій діяльності, результати якої впроваджуються в освітній процес, зокрема на основі наукових напрацювань Тараненка А.О. та Галліцького М.А. Зокрема, гарант ОП Тараненко А.О. брала участь у міжнародних освітніх заходах у межах програм Erasmus+ та Jean Monnet, що сприяло оновленню змісту освітніх компонентів. Водночас встановлено, що участь здобувачів у міжнародній академічній мобільності поступово розвивається та потребує подальшого розширення. Таким чином, ЕГ вважає, що навчання, викладання та наукові дослідження за ОП пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності, що відповідає підкритерію 4.5.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітній процес за ОП "Екологія" відповідає вимогам чинного законодавства та забезпечує досягнення програмних результатів навчання (підкритерій 4.1). Інформація щодо змісту освітніх компонентів, програмних результатів навчання та критеріїв оцінювання є відкритою, доступною і зрозумілою для здобувачів (підкритерій 4.2). У межах ОП забезпечується поєднання навчання і досліджень через виконання дослідницьких завдань, практичну підготовку, діяльність студентського наукового гуртка "Зелена варта" та участь здобувачів у наукових заходах (підкритерій 4.3). Позитивною практикою є системне оновлення змісту освітніх компонентів на основі результатів наукових досліджень, власних наукових розробок викладачів, рекомендацій стейкхолдерів та результатів опитувань здобувачів, що забезпечує актуальність змісту освітньої програми (підкритерій 4.4). Важливою сильною стороною є практикоорієнтований характер навчання та активна співпраця з роботодавцями, що забезпечує набуття здобувачами професійних компетентностей. Інтернаціоналізація освітнього процесу реалізується через використання міжнародного досвіду та участь у міжнародних проєктах (підкритерій 4.5). За результатами аналізу матеріалів та проведених зустрічей ЕГ дійшла висновку, що ОП за Критерієм 4 відповідає встановленим вимогам. ОП за підкритеріями 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 має повну відповідність. Взірцевих практик не виявлено.

Недоліки

У силабусах окремих освітніх компонентів виявлено поодинокі випадки використання застарілих джерел у списках рекомендованої літератури, що потребує їх подальшої актуалізації.

Рекомендації

Рекомендується до початку наступного навчального року (2026/2027 н.р.) гаранту ОП спільно з науково-педагогічними працівниками забезпечити перегляд та актуалізацію списків рекомендованої літератури в силабусах освітніх компонентів із орієнтацією на сучасні наукові джерела

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

ЕГ встановила, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання за ОП "Екологія" є чіткими, зрозумілими та дозволяють встановити досягнення програмних результатів навчання як за окремими освітніми компонентами, так і за освітньою програмою в цілому. Нормативне регулювання оцінювання визначене внутрішніми документами ПДАУ <https://www.pdau.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyu-diyalnist>, а інформація про форми контролю, критерії оцінювання та систему балів оприлюднена у силабусах і на офіційному сайті <https://www.pdau.edu.ua/content/obovyazkovi-osvitni-komponenty-opp-ekologiya-2024>. Форми контрольних заходів є різноманітними та відповідають змісту освітніх компонентів і ПРН. Оцінювання здійснюється із застосуванням поточного та підсумкового контролю (тестування, модульні роботи, індивідуальні завдання, захисти проєктів, екзамен), що забезпечує комплексну перевірку теоретичних знань і практичних навичок. Використовується накопичувальна система оцінювання. Під час інтерв'ювання здобувачі (зустріч 4) підтвердили, що на початку вивчення дисциплін викладачі ознайомлюють їх із критеріями оцінювання, структурою контролю та вимогами до виконання завдань. Академічний персонал (зустріч 3) зазначив, що критерії оцінювання формуються відповідно до змісту дисциплін та передбачають використання тестових завдань, ситуаційних задач і проєктних робіт. Результати анкетування засвідчують високий рівень прозорості та зрозумілості оцінювання: 100% здобувачів підтвердили, що критерії оцінювання доводяться на початку вивчення дисциплін та дотримуються викладачами, а система накопичення балів є прозорою <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/20135/rezultatykontrolni.pdf>. Таким чином, ЕГ вважає, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання є чіткими, зрозумілими, прозорими та оприлюднюються заздалегідь, що відповідає підкритерію 5.1.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

ЕГ підтверджує, що форми атестації здобувачів вищої освіти за ОП «Екологія» відповідають вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія» для першого (бакалаврського) рівня. Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, що передбачено освітньою програмою та навчальним планом, регламентується Програмою атестації здобувачів ступеня вищої освіти за ОП «Екологія» (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/14692/programmaatestaciyibakalavr2024nasaytdocx.pdf>), Методичними рекомендаціями до виконання кваліфікаційної роботи (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/14692/metodychnirekomendaciyikvalifikaciyuoyiroboty.pdf>), а також Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у ПДАУ (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoproatestaciyu2025.pdf>), що забезпечує чітке визначення процедур, вимог та критеріїв оцінювання результатів навчання. Досягнення програмних результатів навчання перевіряється під час виконання та публічного захисту кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційні роботи мають прикладний характер, спрямовані на вирішення практичних екологічних завдань, передбачають застосування сучасних методів дослідження з дотриманням принципів академічної доброчесності (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/14692/metodychnirekomendaciyikvalifikaciyuoyiroboty.pdf>). Їх тематика відповідає змісту освітньої програми та формується з урахуванням сучасних викликів у сфері екології. Під час інтерв'ювання здобувачів (зустріч 4) та роботодавців (зустріч 6) підтверджено практичну спрямованість кваліфікаційних робіт, їх відповідність змісту освітньої програми, а також можливість вибору тем і баз практики, що

забезпечує індивідуалізацію підготовки. Процедура атестації є публічною, здійснюється відповідно до встановлених у ПДАУ нормативних документів із дотриманням принципів академічної доброчесності <https://www.pdau.edu.ua/content/lokalni-normatyvno-pravovi-akty>. Для спеціальності 101 «Екологія» на першому (бакалаврському) рівні єдиний державний кваліфікаційний іспит не запроваджений, тому підтвердження результатів навчання здійснюється в межах визначених форм атестації. Результати навчання також підтверджуються результатами підсумкового контролю освітніх компонентів та проходження практичної підготовки, що завершується захистом звітів перед комісією. Ефективність процедур оцінювання підтверджується результатами опитувань здобувачів, які засвідчують їх обізнаність із критеріями оцінювання та позитивну оцінку організації практичної підготовки <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/20135/rezultatyprakyka.pdf>. Таким чином, ЕГ вважає, що форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти, що відповідає підкритерію 5.2.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаматорів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЕГ встановила, що у ПДАУ визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та загалом забезпечують об'єктивність оцінювання. Інформування здобувачів про форми контрольних заходів і критерії оцінювання здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproosvitniyproces2025.pdf> та доводиться до відома через силабуси, робочі програми освітніх компонентів і офіційний сайт університету. Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів у ПДАУ регулюється Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproosvitniyproces2025.pdf>) та Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у ПДАУ (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaprooatestaciyu2025.pdf>). Відповідно до зазначених документів здобувач має право подати апеляцію у встановлені строки після оголошення результатів оцінювання, після чого створюється апеляційна комісія, а розгляд здійснюється у визначеному порядку. Порядок повторного проходження контрольних заходів також унормований внутрішніми документами університету та передбачає можливість повторного оцінювання результатів навчання у визначених випадках. Для повідомлення про можливі порушення функціонує скринька довіри, про що поінформовані здобувачі (зустріч 3). Під час інтерв'ювання представники студентського самоврядування (зустріч 5) зазначили, що здобувачі обізнані з порядком подання звернень та подальшими діями щодо їх розгляду. Керівник відділу моніторингу та забезпечення якості освіти Лавріненко І. (зустріч 7) зазначила, що випадків порушення принципів академічної доброчесності за даною ОП не зафіксовано. Разом із тим у межах реалізації ОП "Екологія" випадків оскарження результатів оцінювання, конфлікту інтересів чи практичного застосування процедур повторного проходження контрольних заходів не зафіксовано. Отже, ЕГ вважає, що правила проведення контрольних заходів, порядок оскарження їх результатів і повторного проходження є визначеними, доступними та загалом дотримуються під час реалізації освітньої програми, що відповідає підкритерію 5.3.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

ЕГ встановила, що у ПДАУ визначено чітку політику та процедури дотримання академічної доброчесності, які регламентуються внутрішніми нормативними документами, зокрема Кодексом академічної доброчесності ПДАУ <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/9854/kodeksdobrochnostinasayt.pdf> та Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/9854/polozhennyaprozapobigannyaaplagnatunasayt.pdf>. Процедури передбачають обов'язкову перевірку академічних текстів, визначення рівня їх оригінальності та прийняття рішень щодо допуску до захисту. Перевірка здійснюється із використанням системи StrikePlagiarism, що застосовується до кваліфікаційних робіт здобувачів. Крім того, перевірки підлягають курсові роботи, звіти з практики та інші письмові роботи, а результати перевірки враховуються при оцінюванні та допуску до захисту. Популяризація академічної доброчесності реалізується через інтеграцію відповідних питань у зміст освітніх компонентів, проведення інформаційних заходів та участь здобувачів у науковій діяльності. Зокрема, питання академічної доброчесності розглядаються в межах дисципліни "Основи наукових досліджень в екології", під час підготовки звітів з практики та кваліфікаційних робіт, а також систематично обговорюються на засіданнях кафедри та ради з якості освіти. Під час зустрічі з адміністративним персоналом (зустріч 7) зазначено проведення заходів із залученням експерта з академічної доброчесності, члена НАЗЯВО Артема Артюхова. Представники студентського самоврядування (зустріч 5) зазначили про організацію заходів, спрямованих на популяризацію принципів академічної доброчесності серед здобувачів. Також встановлено проведення опитувань здобувачів щодо обізнаності з принципами академічної

добročесності, результати яких свідчать про високий рівень їх обізнаності. Здобувачі (зустріч 4) підтвердили обізнаність із принципами академічної доброчесності та процедурами перевірки робіт. ЕГ дійшла висновку, що у ПДАУ сформовано цілісну систему забезпечення академічної доброчесності, яка включає політику, процедури, превентивні заходи, технологічні інструменти та механізми реагування на порушення. Учасники освітнього процесу поінформовані щодо вимог академічної доброчесності й усвідомлюють персональну відповідальність за їх дотримання. ОНП повною мірою відповідає підкритерію 5.4.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітній процес за ОП "Екологія" характеризується чіткою та прозорою системою оцінювання результатів навчання. Форми контрольних заходів і критерії оцінювання є зрозумілими, оприлюднюються заздалегідь та забезпечують досягнення програмних результатів навчання (підкритерій 5.1). Атестація здобувачів здійснюється відповідно до вимог стандарту вищої освіти у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, що має прикладний характер і забезпечує перевірку сформованості компетентностей (підкритерій 5.2). У ЗВО визначено чіткі правила проведення контрольних заходів, порядок оскарження результатів та їх повторного проходження, які регламентуються внутрішніми документами та є доступними для здобувачів (підкритерій 5.3). У ПДАУ сформовано цілісну систему забезпечення академічної доброчесності, що включає нормативне регулювання, перевірку академічних текстів із використанням системи StrikePlagiarism, проведення системних заходів із популяризації академічної доброчесності та залучення зовнішніх експертів і студентського самоврядування до відповідної діяльності (підкритерій 5.4). Позитивною практикою є системне впровадження механізмів забезпечення академічної доброчесності, зокрема використання антиплагіатних технологій, інтеграція принципів академічної доброчесності у зміст освітніх компонентів, проведення регулярних заходів за участю зовнішніх експертів, а також активна роль студентського самоврядування у популяризації відповідних цінностей. ОНП відповідає вимогам Критерію 5 за всіма його підкритеріями 5.1 - 5.4.

Недоліки

За Критерієм 5 суттєвих зауважень не виявлено.

Рекомендації

Рекомендується протягом 2026 року забезпечити подальший розвиток системної роботи з популяризації академічної доброчесності, зокрема через залучення зовнішніх експертів, інтеграцію відповідних практик у освітній процес та активну участь студентського самоврядування, за координації Групи сприяння академічній доброчесності, що сприятиме підвищенню результативності формування культури академічної доброчесності.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Опрацювання матеріалів кадрового складу та результати онлайн-спілкування ЕГ з гарантом, менеджментом, академічним персоналом і здобувачами підтверджують, що кадрове забезпечення ОП «Екологія» сформовано з урахуванням змісту освітніх компонентів та вимог законодавства. До реалізації ОП залучено 15 штатних науково-педагогічних працівників, серед яких 2 доктори наук, професори (13,3%) та 12 кандидатів наук, доцентів (80%). Всі НПП, залучені до реалізації програми, мають кваліфікацію, що відповідає освітнім компонентам, а викладачі, які забезпечують обов'язкові ОК, мають щонайменше 5 публікацій за тематикою відповідних дисциплін. Викладацький склад, який забезпечує ОП, має більше чотирьох пунктів досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років, що відповідає вимогам п. 38 Ліцензійних умов. Водночас викладачі, які забезпечують обов'язкові освітні компоненти, мають щонайменше п'ять публікацій за тематикою дисциплін, що підтверджує їх наукову активність та відповідність змісту ОК. Зокрема, Писаренко П.В. та Самойлік М.С. є членами Науково-технічної ради Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської ОВА та брали участь у розробленні Регіонального плану управління

відходами у Полтавській області до 2033 року, що свідчить про наявність практичного досвіду та забезпечує прикладну спрямованість освітніх компонентів. Наукова діяльність викладачів підтверджується публікаціями у фахових виданнях, у тому числі індексованих у міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science Core Collection, зокрема Писаренка П.В., Самойлік М.С., Тараненко А.О., Галицької М.А., Протас Н.М. НПП систематично підвищують кваліфікацію, загальний обсяг якої перевищує 180 годин, що свідчить про безперервний професійний розвиток. Окремі викладачі, зокрема Писаренко П.В., Самойлік М.С., Тараненко А.О., Галицька М.А., проходили міжнародне підвищення кваліфікації та стажування у закордонних установах, зокрема у Люблінському науково-технологічному парку (Республіка Польща), Авіаційному університеті Грузії та Опольському університеті (Республіка Польща), що охоплювало тематику сучасних освітніх технологій, використання цифрових інструментів, штучного інтелекту та європейських підходів до підготовки фахівців, і сприяє інтеграції міжнародного досвіду у зміст освітніх компонентів. В університеті функціонує система рейтингового оцінювання НПП, за результатами якої викладачі кафедри, зокрема Писаренко П.В. та Самойлік М.С., займають високі позиції. Результати опитування здобувачів «Викладач очима студента» засвідчують високий рівень задоволеності якістю викладання та професійністю викладачів. Результати спілкування ЕГ з академічним персоналом (зустріч 3) підтвердили, що викладачі інтегрують результати власних досліджень у навчальний процес, а результати спілкування з роботодавцями (зустріч 6) підтвердили залучення до освітнього процесу фахівців-практиків. ЕГ дійшла висновку, що ОП відповідає підкритерію 6.1.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

У Полтавському державному аграрному університеті процедури конкурсного відбору НПП, залучених до реалізації ОПП «Екологія», є нормативно врегульованими та здійснюються на підставі внутрішніх положень щодо заміщення вакантних посад https://drive.google.com/file/d/1X1PobwdT_xoJov__x_qt40v-mOxaSXcw/view. Вони передбачають чіткі вимоги до кандидатів, етапи відбору та критерії оцінювання. Вирішальним критерієм під час конкурсного відбору є відповідність професіоналізму викладача та його спроможність забезпечити викладання освітніх компонентів відповідно до цілей і програмних результатів навчання. Кандидати подають заяву та пакет документів, що підтверджує рівень освіти, науковий ступінь, відповідність спеціальності, публікаційну активність і результати підвищення кваліфікації. Конкурсний відбір здійснюється на засадах відкритості та гласності: інформація про оголошення конкурсу та його результати оприлюднюється на офіційному вебсайті університету. Рішення щодо обрання приймаються колегіально на засіданнях вчених рад. Під час прийняття рішень враховуються результати професійної діяльності НПП, зокрема показники наукової та навчально-методичної роботи, відповідність освітнім компонентам, рекомендації гаранта, результати рейтингового оцінювання та опитування здобувачів («Викладач очима студентів») https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/9658/uzagalnenirezultatyopytuvannyavykladachochymazdobuvachivvys_hchoyi.pdf. Під час інтерв'ювання (зустріч 3 та 8) ЕГ пересвідчилась, що зазначені процедури фактично застосовуються на практиці: адміністративний персонал підтвердив дотримання визначених етапів конкурсного відбору, а НПП – проходження конкурсних процедур із урахуванням їхньої фахової відповідності освітнім компонентам та результатів професійної діяльності. Таким чином, процедура конкурсного відбору є відкритою, об'єктивною та послідовно застосовується, що забезпечує формування кадрового складу, спроможного якісно реалізовувати ОПП «Екологія». Таким чином, процедура конкурсного відбору є відкритою, об'єктивною та послідовно застосовується, що забезпечує формування кадрового складу, спроможного якісно реалізовувати ОПП «Екологія».

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

У Полтавському державному аграрному університеті до реалізації ОПП «Екологія» системно залучаються роботодавці, професіонали-практики та випускники, що підтверджено під час фокус-групових зустрічей. Зокрема, під час зустрічі з роботодавцями (зустріч 6) підтверджено співпрацю з Державною екологічною інспекцією Центрального округу, Департаментом екології та природних ресурсів Полтавської ОВА, а також аграрними підприємствами ТОВ «Райз Схід», ТОВ «Лотівський елеватор», ТОВ «Плехів-Агро», ТОВ «Науково-виробниче підприємство ЕКО-ГРАНА». Роботодавці забезпечують бази практик, беруть участь у проведенні виробничої та переддипломної практики, а також у спільних наукових дослідженнях. До освітнього процесу безпосередньо залучаються професіонали-практики, зокрема Бочар В.Д., Петренко О.С., представники Департаменту екології Полтавської ОВА, які проводять гостьові лекції та практичні заняття. Під час зустрічей із академічним персоналом (зустріч 3) підтверджено використання практикоорієнтованих кейсів і залучення фахівців до викладання окремих тем, а здобувачі (зустріч 4) зазначили можливість проходження практики на базі зазначених установ та підприємств. Також встановлено залучення випускників до реалізації ОП: вони беруть участь в обговоренні змісту програми, надають пропозиції щодо її оновлення та долучаються до освітніх заходів. Представники роботодавців і практики також входять до складу екзаменаційних комісій (зокрема Касай О.), що забезпечує зовнішню оцінку результатів навчання. Експертна група робить висновок, що ОПП відповідає підкритерію 6.3.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

У Полтавському державному аграрному університеті професійний розвиток НПП регламентується внутрішніми положеннями та реалізується через інституційну систему підвищення кваліфікації і рейтингового оцінювання. Підвищення кваліфікації здійснюється на системній та безперервній основі у різних формах: онлайн-навчання, курси, тренінги, семінари, вебінари, стажування, участь у конференціях і програмах міжнародної співпраці. Координацію забезпечує відділ забезпечення освіти дорослих та інноваційного розвитку, який формує напрями підвищення кваліфікації відповідно до потреб освітнього процесу. Під час інтерв'ювання адміністративного персоналу (зустріч 7) підтверджено системність організації цього процесу та наявність інституційної підтримки професійного розвитку викладачів. Конкретними прикладами є проходження підвищення кваліфікації викладачами ОПП «Екологія» (Самойлік М.С., Тараненко А.О., Галицька М.А.), а також участь Тараненко А.О. у міжнародних програмах «Рецензування в епоху відкритої та відтворюваної науки» та «Академія ШІ для освітян від Google». У ПДАУ функціонує система матеріального і нематеріального заохочення НПП: преміювання, нагородження грамотами та відзнаками. Зокрема, відзначено Писаренка П.П., Самойлік М., Тараненко А.О.; Писаренко П.В. нагороджений Почесною грамотою МОН України, Тараненко А.О. – Подякою МОН України, також наявні відзнаки Полтавської ОВА та обласної ради. Результати діяльності враховуються у рейтинговому оцінюванні НПП. Під час онлайн-зустрічей експертної групи зі структурними підрозділами (зустріч 7) отримано підтвердження, що зазначені механізми заохочення застосовуються на практиці. Також під час онлайн-зустрічі з академічним персоналом (зустріч 3) встановлено, що результати підвищення кваліфікації інтегруються у зміст освітніх компонентів та використовуються у викладанні. Наявність інституційно вибудованої системи професійного розвитку, участь НПП у програмах підвищення кваліфікації, у тому числі із залученням міжнародних освітніх платформ, а також дієві механізми матеріального й нематеріального заохочення дають підстави вважати, що вимоги підкритерію 6.4 виконуються у повному обсязі.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ дійшла висновку, що кадрове забезпечення ОПП «Екологія» у Полтавському державному аграрному університеті є достатнім для її якісної реалізації. НПП мають належний рівень академічної та професійної кваліфікації, наукові ступені, публікаційну активність і практичний досвід, що відповідає змісту освітніх компонентів та забезпечує досягнення програмних результатів навчання. Процедури конкурсного відбору є прозорими, відкритими та застосовуються на практиці. Університет системно залучає роботодавців, професіоналів-практиків і випускників до освітнього процесу, що підсилює його практичну спрямованість. У ЗВО функціонує інституційна система професійного розвитку НПП, що включає різні форми підвищення кваліфікації та механізми матеріального і нематеріального заохочення. З огляду на наведене, ЕГ вважає, що ОПП «Екологія» відповідає вимогам критерію 6 за підкритеріями 6.1-6.4.

Недоліки

Не виявлено

Рекомендації

Рекомендується протягом 2026/2027 н.р. посилити практикоорієнтованість освітнього процесу шляхом поглиблення участі роботодавців у проведенні практичних занять, оцінюванні результатів навчання та формуванні змісту освітніх компонентів, а також забезпечити системне відображення результатів взаємодії зі стейкхолдерами у документах ОП з метою підвищення прозорості їх впливу на освітню програму.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують

досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Навчально-методичне забезпечення ОП, фінансові та матеріально-технічні ресурси повністю забезпечують досягнення визначеної мети ОП та всіх ПРН. ОП у повній мірі забезпечена необхідним навчально-методичним забезпеченням з усіх ОК. Для кожної дисципліни розроблені та постійно актуалізуються робочі програми, силабуси, методичні вказівки до практичних і лабораторних занять, завдання для самостійної роботи, а також методичні рекомендації до виконання звітів з практики та кваліфікаційних робіт. Усі матеріали розміщені у вільному доступі на платформі Moodle, на офіційному сайті у вкладці «Зміст підготовки» та доступні в друкованому вигляді на кафедрі. Матеріально-технічна база включає: - сертифіковану Лабораторію агроекологічного моніторингу та навчальну лабораторію «Екологія», оснащені сучасним обладнанням для проведення натурних, лабораторних та дистанційних досліджень; - комп'ютерні класи та мультимедійні системи; - спеціалізоване програмне забезпечення (EOLL-2000, Q-GIS та ін.); - доступ до відкритих геопросторових та наукових ресурсів (Copernicus Data Space Ecosystem, IPCC WGI Interactive Atlas, ERA5, Data Worldbank). Бібліотека забезпечує студентів необхідною навчальною та науковою літературою, у тому числі через власний електронний кабінет бібліотеки, де здобувачі можуть у будь-який час завантажити потрібні підручники, монографії та періодичні видання в електронному форматі. ЗВО забезпечує доступ викладачів і здобувачів до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів відповідно до законодавства (<https://cutt.ly/AtDkk9GA>). Усі учасники освітнього процесу мають безоплатний доступ до 5 навчальних корпусів, 6 гуртожитків, сучасних лабораторій, АСУ, платформи Moodle та електронного репозитарію. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів і є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я. Університет створив комплексну систему захисту та підтримки <https://cutt.ly/htDkldoi>, що включає 5 найпростіших укриттів та Пункт незламності, кімнату психологічного розвантаження та психологічну службу. Для студентів з особливими освітніми потребами забезпечується індивідуальний супровід, гнучкий графік навчання та необхідні технічні адаптації. Таке комплексне забезпечення дозволяє здобувачам вищої освіти опановувати теоретичні знання, набувати практичні навички та формувати компетентності, необхідні для досягнення мети програми — підготовки фахівців, здатних розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі екології, охорони навколишнього природного середовища, збалансованого природокористування та забезпечення екологічно безпечного функціонування агроєкосистем. Таким чином, навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення ОП повністю відповідає вимогам Стандарту вищої освіти та гарантує досягнення всіх запланованих ПРН.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства. Полтавський державний аграрний університет надає всім учасникам освітнього процесу ОП «Екологія» безоплатний і безперешкодний доступ до необхідної інфраструктури та інформаційних ресурсів. Доступ забезпечується до таких об'єктів: - 5 навчальних корпусів, 6 студентських гуртожитків, їдальні та буфети; - бібліотека ПДАУ з великим фондом навчальної та наукової літератури, у тому числі через електронний кабінет бібліотеки, де здобувачі та викладачі можуть у будь-який час завантажувати підручники, монографії та періодичні видання в електронному форматі; - сертифікована Лабораторія агроекологічного моніторингу та навчальна лабораторія «Екологія»; - комп'ютерні класи, мультимедійні аудиторії та спеціалізоване програмне забезпечення; - електронна система управління навчальним процесом АСУ ПДАУ; - платформа Moodle з усіма навчально-методичними матеріалами; - електронний репозитарій ПДАУ; - Wi-Fi на всій території студентського містечка та в укриттях. Доступ до ресурсів здійснюється через особистий електронний кабінет студента/викладача, корпоративну пошту та єдиний університетський портал. Для осіб з особливими освітніми потребами забезпечується індивідуальний супровід і необхідні технічні адаптації. Усі заходи відповідають вимогам Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про освіту», Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ та іншим нормативним документам. Таким чином, заклад вищої освіти повністю забезпечує викладачів і здобувачів вищої освіти доступом до всієї необхідної інфраструктури та інформаційних ресурсів для якісної реалізації освітньої програми "Екологія".

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я. Полтавський державний аграрний університет створює комплексне та безпечне освітнє середовище для здобувачів ОП "Екологія". Студенти мають доступ до 5 навчальних корпусів, 6 гуртожитків, їдальні, спортивних залів та майданчиків. Для забезпечення фізичної безпеки облаштовано 5 укриттів, функціонує Пункт незламності з автономним опаленням, водопостачанням, інтернетом та аптечками. Проводяться регулярні інструктажі та відпрацювання евакуації. Для підтримки ментального здоров'я діє психологічна служба, кімната психологічного розвантаження та кімната омбудсмена. Студенти можуть звертатися за індивідуальними консультаціями, корекційно-розвитковою роботою та допомогою в кризових ситуаціях. Освітнє середовище задовольняє потреби та інтереси здобувачів через сучасну

матеріально-технічну базу (сертифікована Лабораторія агроекологічного моніторингу, навчальна лабораторія "Екологія", комп'ютерні класи, спеціалізоване ПЗ, платформа Moodle, АСУ ПДАУ) та доступ до бібліотеки з електронним кабінетом, де можна завантажити необхідні підручники та наукову літературу. Університет забезпечує інклюзивність освітнього середовища. Загалом освітнє середовище ПДАУ є безпечним для життя, фізичного та ментального здоров'я здобувачів ОП "Екологія" і створює необхідні умови для задоволення їхніх навчальних, соціальних та особистих потреб.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою. Полтавський державний аграрний університет надає здобувачам ОП "Екологія" комплексну систему підтримки на всіх етапах навчання. Освітня та організаційна підтримка включає індивідуальні навчальні плани, можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, гнучкий графік навчання, консультації викладачів і кураторів академічних груп. Інформаційна підтримка здійснюється через офіційний сайт університету, платформу Moodle, електронну систему АСУ ПДАУ та особистий електронний кабінет студента, де в будь-який час доступні силабуси, робочі програми, розклад, критерії оцінювання та нормативні документи. Консультативна підтримка забезпечується гарантом ОП, кураторами груп, викладачами кафедри, а також психологічною службою та омбудсменом. Соціальна підтримка реалізується через Волонтерський центр "Пульс", студентське самоврядування ННІАСЕ, мистецькі колективи та спортивні секції. Студенти активно залучаються до волонтерської діяльності, культурних та спортивних заходів. Підтримка фізичного та ментального здоров'я включає: - 5 укриттів та Пункт незламності; - кімнату психологічного розвантаження; - постійну роботу психологічної служби (індивідуальні консультації, кризову допомогу, профілактичні заходи). Університет також забезпечує інклюзивну підтримку. У ПДАУ навчаються студенти з проблемами зору. Для них облаштовано пандуси та ліфт-підйомник. Водночас на деяких корпусах відсутні кнопки виклику допомоги, немає табличок зі шрифтом Брайля, а офіційний сайт університету не має англійської версії та версії, адаптованої для людей з вадами зору. Виявлені недоліки є об'єктом постійного моніторингу та плануються до усунення. Таким чином, заклад вищої освіти забезпечує всебічну освітню, організаційну, інформаційну, консультативну, соціальну підтримку, а також підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів ОП "Екологія" відповідно до вимог законодавства та внутрішніх нормативних документів ПДАУ.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою. Полтавський державний аграрний університет забезпечує реалізацію права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами відповідно до вимог законодавства України. Для таких здобувачів ОП "Екологія" створюються індивідуальні навчальні плани з урахуванням рекомендацій індивідуальної програми реабілітації, надається можливість гнучкого графіка навчання, індивідуального супроводу кураторами та викладачами, а також психолого-педагогічна підтримка психологічною службою університету. У ПДАУ навчаються студенти з проблемами зору. Для них облаштовано значну кількість пандусів та ліфт-підйомник. Водночас на деяких корпусах відсутні кнопки виклику допомоги, немає табличок зі шрифтом Брайля, а офіційний сайт університету не має версії, адаптованої для людей з вадами зору. Зі слів адміністративного персоналу, готується до розробки нова версія сайту університету, де ці недоліки буде усунено. Загалом університет забезпечує необхідні умови для безперешкодного доступу до освітнього процесу, навчальних ресурсів (Moodle, АСУ ПДАУ, електронний кабінет бібліотеки) та інфраструктури. Виявлені недоліки в інклюзивній доступності є об'єктом постійного моніторингу та будуть усунені в ході запланованої модернізації сайту та подальшого облаштування приміщень. Таким чином, заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за ОП "Екологія".

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Заклад вищої освіти забезпечує наявність унормованих антикорупційних політик, процедур реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. У Полтавському державному аграрному університеті створено та постійно діють чіткі унормовані політики та процедури щодо запобігання та реагування на порушення академічної доброчесності, корупцію, цькування, дискримінацію та інші конфліктні ситуації. Ці документи є обов'язковими для всіх учасників освітнього процесу ОП "Екологія" і доступні у вільному доступі. Основними нормативними документами є: - Кодекс академічної доброчесності ПДАУ
https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/kodeks_akademichnoyi_dobrochesnosti.pdf - Положення про

запобігання та виявлення академічного плагіату в ПДАУ
<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaprozapobigannyata-vuyavlennyplahiatu.pdf> -
Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ
<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaprootsinyuvannyarezultatnavchannya.pdf> -
Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ
<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproosvitniyproces2025.pdf> Усі документи розміщені на офіційному сайті університету в розділі "Нормативні документи" за посиланням: <https://www.pdau.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyu-diyalnist> Процедура реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання та інші конфлікти здійснюється через психологічну службу, омбудсмена, комісію з етики та управління конфліктами, а також Комісію з академічної доброчесності ННІАСЕ. Куратори академічних груп зобов'язані проводити роз'яснювальну роботу з цих питань. Під час реалізації ОП "Екологія" усі зазначені політики та процедури послідовно дотримуються, що підтверджується відсутністю зафіксованих випадків порушень за період дії програми. Таким чином, заклад вищої освіти забезпечує наявність, доступність та обов'язкове дотримання антикорупційних політик і процедур реагування на конфліктні ситуації для всіх учасників освітнього процесу ОП "Екологія".

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітнє середовище Полтавського державного аграрного університету створює достатні умови для реалізації ОП "Екологія" та повноцінного задоволення потреб і інтересів здобувачів вищої освіти. Воно є безпечним для життя, фізичного та ментального здоров'я студентів і забезпечує всебічну підтримку учасників освітнього процесу. Позитивні практики та сильні сторони: - Навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення повністю відповідає меті та програмним результатам навчання: діє сертифікована Лабораторія агроекологічного моніторингу, навчальна лабораторія "Екологія", сучасне програмне забезпечення (EOLL-2000, Q-GIS та ін.), доступ до платформи Moodle та АСУ ПДАУ. - Бібліотека ПДАУ забезпечує вільний доступ до літератури, у тому числі через електронний кабінет, де студенти можуть завантажувати підручники та наукові видання в будь-який час. - Створено комплексну систему підтримки фізичного та ментального здоров'я: 5 найпростіших укриттів, Пункт незламності, кімната психологічного розвантаження, психологічна служба та омбудсмен. - Функціонує ефективна система освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки (Волонтерський центр "Пульс", студентське самоврядування, індивідуальні навчальні плани, кураторство). - Університет унормував і забезпечує доступність антикорупційних політик, процедур реагування на цькування, дискримінацію, сексуальне домагання та інші конфліктні ситуації (Кодекс академічної доброчесності, Положення про плагіат, Положення про оцінювання тощо).

Недоліки

Виявлені окремі недоліки в інклюзивній доступності (відсутність кнопок виклику на деяких корпусах, табличок зі шрифтом Брайля, повноцінної адаптованої версії сайту) є об'єктом постійного моніторингу. Адміністрація університету вже розпочала роботу над новою версією офіційного сайту, де за їх словами ці недоліки буде усунуто.

Рекомендації

Рекомендується до початку наступного навчального року (2026/2027 н.р.): - Відділу адміністративно-господарської частини спільно з адміністрацією забезпечити встановлення кнопок виклику допомоги на всіх корпусах. - Відділу адміністративно-господарської частини спільно з адміністрацією університету забезпечити розміщення табличок зі шрифтом Брайля на ключових об'єктах університету (входи до корпусів, лабораторій, бібліотеки, укриттів та аудиторій). - Відділу інформаційних технологій спільно з відділом моніторингу якості забезпечити розроблення та запуск адаптованої (контрастної) версії офіційного сайту університету. - Психологічній службі спільно з відділом моніторингу та забезпечення якості освіти впровадити систему кількісних КРІ ефективності підтримки фізичного та ментального здоров'я здобувачів (кількість звернень, відсоток задоволених послугами, частота проведення профілактичних заходів).

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. У Полтавському державному аграрному університеті процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми "Екологія" чітко визначені та послідовно виконуються. Основними нормативними документами, які регулюють ці процедури, є: - Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproosvitniyproces2025.pdf> - Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАУ <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaprosystemuvzyaonasayt.pdf> - Положення про моніторинг якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ПДАУ <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/monitoryng2022.pdf> - Методичні рекомендації з розроблення освітніх програм I–III рівнів вищої освіти в ПДАУ <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/metodychnirekomendaciyior25.pdf> Процес щорічного перегляду ОП включає: - збір пропозицій від здобувачів, випускників, роботодавців та академічної спільноти; - аналіз пропозицій робочою групою ОП та гарантом програми; - обговорення на засіданні кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля; - розгляд і затвердження змін радою з якості спеціальності та вченою радою ННІАСЕ; - оприлюднення оновленої програми на сайті університету. Моніторинг якості програми здійснюється постійно відділом моніторингу та забезпечення якості освіти на підставі опитувань, результатів практики, захисту кваліфікаційних робіт та зворотного зв'язку від стейкхолдерів. Усі етапи процедури фіксуються протоколами засідань, зведеними таблицями пропозицій стейкхолдерів та наказами про затвердження змін до ОП. За період реалізації програми (з 2018 року) перегляд та оновлення ОП проводяться щорічно, а всі внесені зміни (2024–2025 рр.) ґрунтуються на реальних пропозиціях заінтересованих сторін та вимогах законодавства. Таким чином, заклад вищої освіти послідовно та системно здійснює всі визначені процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми "Екологія".

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми. У Полтавському державному аграрному університеті здобувачі ОП "Екологія" системно залучаються до процесу періодичного перегляду та забезпечення якості освітньої програми як повноправні партнери. Форми залучення здобувачів: - Пряма участь у робочій групі з розроблення та перегляду ОП (студенти входять до складу групи). - Щорічні анонімні опитування щодо змісту ОП, якості викладання та практичної підготовки. - Участь у наукових гуртках ("Зелена варта") та круглих столах, де студенти вносять конкретні пропозиції (<https://surl.li/kazfia>, <https://surl.li/tgkstn>). - Обговорення проєктів ОП на сайті університету. - Діяльність органів студентського самоврядування - студентська рада ННІАСЕ та студентський сенат ПДАУ, представники яких беруть участь у засіданнях ради з якості спеціальності. Приклади врахування пропозицій здобувачів (2024–2025 рр.): - Пропозиція щодо поглиблення вивчення питань збереження біорізноманіття була врахована в ОК "Ландшафтна екологія та природно-заповідний фонд". - Пропозиція студентів гуртка "Зелена варта" щодо інноваційних методів відновлення довкілля була включена до змісту відповідних ОК. - Пропозиція щодо переведення ОК "Збалансоване природокористування" у вибірковій дисципліні була реалізована. Усі пропозиції здобувачів фіксуються у зведених таблицях, розглядаються на засіданнях кафедри та ради з якості спеціальності, після чого приймається рішення про їх врахування чи відхилення з обов'язковим обґрунтуванням. Результати обговорення оприлюднюються на сайті університету. Таким чином, здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування активно залучаються до процесу періодичного перегляду ОП "Екологія" та інших процедур забезпечення її якості як рівноправні партнери, а їхні пропозиції системно враховуються під час оновлення програми.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. У Полтавському державному аграрному університеті роботодавці системно залучаються до періодичного перегляду та забезпечення якості ОП "Екологія" як повноправні партнери. Основні форми залучення роботодавців: - щорічні анонімні та відкриті опитування роботодавців <https://surl.li/dxesqm> - надання офіційних рецензій на проєкти ОП; - участь у круглих столах, робочих зустрічах та конференціях з обговорення змісту програми; - гостьові лекції та спільні проєкти; - участь у практичній підготовці студентів (виробнича та переддипломна практика). До числа постійних партнерів належать: - Департамент екології та природних ресурсів Полтавської ОВА <https://surl.li/dennux> - Департамент агропромислового розвитку Полтавської ОВА <https://surl.li/ezklfo> - Державна екологічна інспекція Центрального округу; - провідні агропідприємства (ТОВ "РДС", ТОВ "Лан-Агро", ТОВ "Плехів-Агро"); - громадські об'єднання (Професійна асоціація екологів України (РАEW), ГО "Зелений світ"). Конкретні приклади врахування пропозицій роботодавців (2024–2025

рр.): - рекомендація Департаменту екології щодо приведення ОК "Управління та поведження з відходами" у відповідність до Закону України "Про управління відходами" - виконана (зміна назви та змісту дисципліни); - пропозиція Департаменту агропромислового розвитку щодо включення теми карбонового землеробства - включена до змісту ОК "Агроекологія"; - рекомендації щодо посилення питань відновлення техногенно забруднених земель після воєнних дій - враховані в ОК "Сучасні методи відновлення техногенно забруднених земель". Усі пропозиції роботодавців фіксуються у зведених таблицях, розглядаються на засіданнях кафедри та ради з якості спеціальності, після чого приймається рішення про їх врахування. Результати обговорення та внесені зміни оприлюднюються на сайті університету: <https://www.pdau.edu.ua/content/proyekty-op-dlya-obgovorennya> Таким чином, роботодавці безпосередньо та через свої об'єднання активно залучаються до періодичного перегляду ОП "Екологія" та інших процедур забезпечення її якості як рівноправні партнери, а їхні пропозиції системно враховуються при оновленні програми.

4. Найважливіша практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Найважливіша практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми. У Полтавському державному аграрному університеті функціонує системна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП "Екологія". Збирання інформації здійснюється через такі канали: - Опитування випускників кафедрою екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля <https://surl.li/xedzte> - Робота відділу практики та сприяння працевлаштуванню <https://surl.li/qrftti> - Зустрічі та спілкування з випускниками <https://surl.li/cc/oqmvzm> - Зворотний зв'язок від роботодавців, у яких працюють випускники. Аналіз інформації проводиться щорічно відділом моніторингу та забезпечення якості освіти спільно з гарантом ОП та кафедрою. Отримані дані (рівень працевлаштування за спеціальністю, посади, відгуки роботодавців, компетенції, яких бракувало на початку кар'єри) узагальнюються у звітах та зведених таблицях. Врахування інформації відбувається безпосередньо під час щорічного перегляду ОП: - Пропозиції випускників (наприклад, Бочарова Д. щодо збереження біорізноманіття, рекомендації щодо поглиблення знань у сфері екологічного законодавства) враховуються при оновленні змісту освітніх компонентів. - Результати опитувань щодо практичної підготовки використовуються для коригування програм практики та посилення практико-орієнтованості ОП. Таким чином, в університеті існує налагоджена, постійна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП "Екологія", яка є невід'ємною частиною системи внутрішнього забезпечення якості програми.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін. У Полтавському державному аграрному університеті діє ефективна система внутрішнього забезпечення якості, яка гарантує своєчасне реагування на результати моніторингу ОП "Екологія". Моніторинг якості програми проводиться щорічно на підставі Положення про моніторинг якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ПДАУ <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/monitoryng2022.pdf> Джерелами інформації є: - щорічні опитування здобувачів, випускників та роботодавців; - результати виробничої та переддипломної практики; - захист кваліфікаційних робіт; - зворотний зв'язок від стейкхолдерів. Отримані результати аналізуються відділом моніторингу та забезпечення якості освіти спільно з гарантом ОП. Узагальнені дані розглядаються на засіданнях кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля, ради з якості спеціальності та вченої ради ННІАСЕ. Приклади вчасного реагування (2024–2025 рр.): - За результатами опитування роботодавців внесено зміни до ОК "Управління відходами" відповідно до Закону України "Про управління відходами". - За пропозиціями Департаменту агропромислового розвитку Полтавської ОВА до ОК "Агроекологія" додано тему карбонового землеробства. - За результатами опитування студентів та випускників посилено блок збереження біорізноманіття в ОК "Ландшафтна екологія та природно-заповідний фонд". Усі рішення фіксуються протоколами засідань, зведеними таблицями пропозицій стейкхолдерів та наказами про затвердження змін до ОП. Оновлена програма оприлюднюється на сайті університету протягом одного місяця після затвердження. Таким чином, система забезпечення якості ПДАУ забезпечує оперативне та системне реагування на результати моніторингу ОП "Екологія", зокрема на дані, отримані через опитування заінтересованих сторін.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми. У Полтавському державному аграрному університеті результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, зокрема зауваження та рекомендації акредитаційної експертизи, системно враховуються під час періодичного перегляду ОП "Екологія".

Освітня програма "Екологія" пройшла акредитацію у 2020 році. За результатами акредитаційного висновку всі рекомендації Групи експертів з акредитації (ГЕР) були проаналізовані робочою групою ОП, гарантом програми та радою з якості спеціальності. На підставі цих рекомендацій внесено зміни до: - структури та змісту окремих освітніх компонентів; - організації практичної підготовки; - системи моніторингу якості; - процедур залучення стейкхолдерів. Виконання рекомендацій попередньої акредитації підтверджено у поточних Відомостях про самооцінювання та відображено в оновлених версіях ОП 2024 та 2025 років. Результати аналізу рекомендацій ГЕР фіксуються у протоколах засідань кафедри та ради з якості спеціальності. Таким чином, університет забезпечує обов'язкове та вчасне врахування результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти при перегляді та оновленні освітньої програми "Екологія".

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою. У Полтавському державному аграрному університеті сформована та постійно розвивається культура якості освіти, яка є невід'ємною частиною внутрішньої системи забезпечення якості та безпосередньо впливає на розвиток ОП "Екологія". Основні елементи формування культури якості: - Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАУ <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaprosystemuvzyaonasayt.pdf> - Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproosvitniyproces2025.pdf> - Положення про моніторинг якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ПДАУ <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/monitoryng2022.pdf> - Рейтингова система оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників ПДАУ (стимулює постійне професійне зростання) <https://surli.cc/bwmovh> У результаті такої системної роботи культура якості стала частиною щоденної діяльності академічної спільноти. Кожне оновлення ОП "Екологія" (2024–2025 рр.) є наслідком колективного обговорення та усвідомленого прагнення до постійного покращення програми. Пропозиції викладачів, студентів і стейкхолдерів не лише враховуються, а й стають основою для подальшого розвитку змісту, методів викладання та практичної підготовки. Таким чином, в академічній спільноті ПДАУ сформовано культуру якості освіти, яка активно сприяє постійному розвитку освітньої програми "Екологія" та освітньої діяльності за нею.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітня програма "Екологія" (бакалавр, ID 28365) повністю відповідає вимогам критерію 8. У Полтавському державному аграрному університеті створено та ефективно функціонує прозора, системна та добре документована система внутрішнього забезпечення якості, яка охоплює всі етапи життєвого циклу програми - від розроблення до періодичного перегляду. Процедури чітко регламентовані нормативними документами, послідовно виконуються та передбачають активну участь усіх заінтересованих сторін. Позитивні практики за критерієм 8 на ОП "Екологія" - Чітко регламентований щорічний цикл перегляду ОП Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду програми визначені у чотирьох ключових Положеннях і виконуються щорічно без порушень. - Реальне партнерство зі здобувачами вищої освіти Студенти безпосередньо входять до робочої групи ОП, беруть участь у опитуваннях, круглих столах і наукових гуртках. Їхні пропозиції системно фіксуються та враховуються (приклади: збереження біорізноманіття, інноваційні методи відновлення довкілля). - Активне залучення роботодавців як рівноправних партнерів Роботодавці (Департамент екології Полтавської ОВА, Департамент агропромислового розвитку, Держекоінспекція, провідні агропідприємства) регулярно надають рецензії та пропозиції, які безпосередньо впливають на зміст ОП (карбонне землеробство, актуалізація законодавства про відходи, відновлення техногенних земель). - Дієва практика роботи з випускниками Постійно збирається, аналізується та враховується інформація про кар'єрний шлях випускників, що дозволяє оперативно коригувати зміст програми. - Вчасне реагування на результати моніторингу Система забезпечує швидке опрацювання даних опитувань стейкхолдерів і внесення відповідних змін до ОП протягом одного навчального року. - Сформована культура якості в академічній спільноті Якість освіти сприймається як спільна цінність і відповідальність. Постійно проводяться тренінги, рейтингове оцінювання НПП, відкриті заняття та спільна робота студентів і викладачів у радах з якості.

Недоліки

Не виявлено

Рекомендації

Рекомендується до початку наступного навчального року (2026/2027 н.р.): - Відділу моніторингу та забезпечення якості освіти спільно з гарантом ОП «Екологія» забезпечити введення щорічного аналізу ризиків для якості програми з урахуванням зовнішніх факторів (зміни законодавства, воєнні дії, тенденції ринку праці) та визначити зони для потенційного зростання програми. - Відділу моніторингу та забезпечення якості освіти спільно з гарантом ОП «Екологія» забезпечити створення реєстру пропозицій стейкхолдерів з обов'язковим зазначенням статусу їх розгляду та виконання. - Відділу моніторингу та забезпечення якості освіти спільно з радою з якості спеціальності забезпечити запровадження системи кількісних KPI ефективності внутрішнього забезпечення якості ОП (відсоток врахованих пропозицій, час реакції на результати опитувань, рівень задоволеності учасників процесом перегляду програми). - Директорату ННІАСЕ спільно з гарантом ОП забезпечити посилення ролі органів студентського самоврядування у процедурі періодичного перегляду та забезпечення якості освітньої програми.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми У ПДАУ правила чіткі, зрозумілі та прозорі. Вони оприлюднені та неухильно дотримуються під час реалізації ОП "Екологія". Основні нормативні документи: - Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproosvitniyproces2025.pdf> - Кодекс академічної доброчесності ПДАУ https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/kodeks_akademichnoyi_dobrochesnosti.pdf - Положення про забезпечення права на вибір навчальних дисциплін в ПДАУ <http://surl.li/beajh> - Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу в ПДАУ <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproakademichnumobilnist.pdf> - Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproviznannyyarezultatnavchannya.pdf> Усі зазначені документи розміщені у вільному доступі на офіційному сайті університету в розділі "Нормативні документи" за посиланням: <https://www.pdau.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyu-diyalnist> Додатково документи доводяться до відома учасників освітнього процесу через: - особистий електронний кабінет студента/викладача в АСУ ПДАУ; - платформу Moodle; - інформаційні заходи на початку навчального року та кураторські години. Під час реалізації ОП "Екологія" правила та процедури послідовно дотримуються: права здобувачів на вибір дисциплін, академічну мобільність, оцінювання, участь у забезпеченні якості тощо реалізуються на практиці без порушень. Таким чином, заклад вищої освіти визначив чіткі, зрозумілі та доступні правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, і забезпечує їх послідовне дотримання під час реалізації освітньої програми "Екологія". Інформування здобувачів відбувається на установчих зустрічах, у силабусах та через електронний кабінет студента. За весь період реалізації ОП "Екологія" не зафіксовано жодного порушення чи скарги щодо недотримання процедур.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

У ПДАУ забезпечено відкритий доступ до всієї інформації про ОП "Екологія" на офіційному сайті. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін. У Полтавському державному аграрному університеті діє чітка та послідовна практика публічного обговорення проєктів освітньої програми "Екологія" та змін до неї. Не пізніше ніж за місяць до затвердження ОП або внесення змін до неї університет оприлюднює відповідний проєкт на офіційному вебсайті у спеціальному розділі: "Проєкти ОП для обговорення" <https://www.pdau.edu.ua/content/proyekty-op-dlya-obgovorennnya> На цій сторінці розміщуються: - повний текст проєкту освітньої програми; - зведена таблиця пропозицій та зауважень заінтересованих сторін; - інформація про строки обговорення. Заінтересовані сторони (здобувачі, випускники, роботодавці, академічна спільнота) мають можливість надсилати пропозиції та зауваження. Усі отримані пропозиції розглядаються робочою групою ОП, фіксуються у зведеній таблиці та враховуються (або обґрунтовано відхиляються) перед остаточним затвердженням програми вченою радою ННІАСЕ. Така практика забезпечує прозорість, відкритість і залученість усіх заінтересованих сторін до процесу вдосконалення ОП "Екологія". Таким чином, заклад вищої освіти системно та в установлені строки (не пізніше ніж за місяць) оприлюднює проєкти освітньої програми або зміни до неї на офіційному вебсайті з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства. Полтавський державний аграрний університет забезпечує відкритий, безоплатний і необмежений доступ до всіх документів, що стосуються ОП "Екологія", відповідно до вимог законодавства. На офіційному вебсайті університету постійно оприлюднюються та своєчасно оновлюються такі документи: - Освітня програма у повному обсязі <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/20393/opp2024bak.pdf> - Навчальний план за ОП "Екологія" <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/20393/navchalnyyplan101ekologiya2024rn.pdf> - Робочі програми навчальних дисциплін (силабуси) — доступні в Moodle та на сторінці ОП. - Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ (містить повний опис можливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії) <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproosvitniyproces2025.pdf> - Положення про забезпечення права на вибір навчальних дисциплін в ПДАУ <http://surl.li/beajh> Уся інформація оприлюднюється в спеціальному розділі: "Проекти ОП для обговорення" <https://www.pdau.edu.ua/content/proyekty-op-dlya-obgovorenyu> та в розділі нормативних документів: <https://www.pdau.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyu-diyalnist> Проекти ОП або зміни до неї розміщуються не пізніше ніж за місяць до затвердження. Після затвердження оновлені версії програми, навчальних планів і силабусів публікуються протягом 10 робочих днів. Інформація є точною, достовірною та достатньою для інформування вступників, здобувачів, випускників, роботодавців та суспільства. Таким чином, заклад вищої освіти забезпечує відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства та своєчасно оприлюднює на офіційному вебсайті точну, достовірну та достатню інформацію про освітню програму "Екологія".

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Критерій повністю відповідає вимогам акредитації та демонструє високу культуру дотримання прав і обов'язків усіх учасників освітнього процесу. - Сформована комплексна, чітка та прозора нормативна база (Положення про організацію освітнього процесу, оцінювання результатів навчання, вибір дисциплін, академічну мобільність, академічну доброчесність тощо). - Повний відкритий доступ до всіх документів на офіційному сайті ПДАУ та платформі Moodle. - Систематичне та багатоканальне інформування учасників ОП (установчі зустрічі, силабуси, електронний кабінет студента). - Послідовне дотримання всіх процедур на практиці - за весь період реалізації ОП "Екологія" не зафіксовано жодної скарги, апеляції чи порушення. - Регулярне проведення опитувань щодо рівня обізнаності здобувачів і викладачів зі своїми правами та обов'язками.

Недоліки

Відсутня англomовна версія ключових нормативних документів, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу (Положення про організацію освітнього процесу, Кодекс академічної доброчесності, Положення про оцінювання тощо).

Рекомендації

Рекомендується до початку наступного навчального року (2026/2027 н.р.): - Відділу інформаційних технологій спільно з гарантом ОП "Екологія" забезпечити створення та оприлюднення повноцінних англomовних версій основних документів програми (освітня програма, навчальний план, силабуси ключових дисциплін). - Відділу інформаційних технологій спільно з відділом моніторингу якості забезпечити розроблення та запуск адаптованої (контрастної) версії офіційного сайту університету, а також його англomовної версії. - Відділу інформаційних технологій спільно з відділом моніторингу якості забезпечити розроблення та запуск адаптованої (контрастної) версії офіційного сайту університету, а також його англomовної версії.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямку досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувавати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами експертного оцінювання експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами експертного оцінювання рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ID_28365_Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків.xlsx</i>	7qjTvhoFmFgwPoDURSFfMiwzJYNVPfCQZW47Gnfc p+I=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели експертне оцінювання у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Панкова Оксана Володимирівна

Члени експертної групи

Коваленко Ігор Миколайович

Мац Андрій Дмитрович